

ישראלכרט בע"מ והחברות המאוחדות שלה

תמצית דוחות כספיים ביניים

ליום 31 במרץ 2017

תוכן העניינים

עמוד	
5	דוח הדירקטוריון וההנהלה
7	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
7	תיאור תמציתי של החברה ותחומי פעילות עיקריים
7	מידע הצופה פני עתיד
8	מידע כספי תמציתי עיקרי
8	הסיכונים העיקריים שהחברה חשופה להם
8	יעדים ואסטרטגיה עסקית
9	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
9	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
13	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
15	התפתחויות של נכסים והתחייבויות, ההון, הלימות ההון ומינוף
18	מגזרי פעילות
20	פעילות חברות מוחזקות עיקריות
20	סקירת הסיכונים
20	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
21	סיכון אשראי
26	סיכון שוק
29	סיכון מזילות
29	סיכון אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות
30	מדיניות חשבונאית ואומדנים קריטיים, בקרות ונהלים
30	מדיניות חשבונאית ואומדנים קריטיים
30	גילוי לגבי בקרות ונהלים
32	הצהרת המנהל הכללי
33	הצהרת החשבונאית הראשית
35	תמצית דוחות כספיים ביניים
79	דוח ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח לדוח הרבעוני
81	הדירקטוריון וההנהלה
83	נספח לדוח הרבעוני
87	מילון מונחים
90	אינדקס

ישראלכרט בע"מ והחברות המאוחדות שלה

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2017

רשימת טבלאות

טבלה מספר	נושא	עמוד
טבלה 1:	שערי חליפין ומדד המחירים לצרכן	10
טבלה 2:	נתוני פעילות	14
טבלה 3:	הלימות הון	16
טבלה 4:	סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים	22
טבלה 5:	תנועה ביתרות חוב פגומות שנבחנו פרטנית	22
טבלה 6:	מדדי סיכון ואשראי	23
טבלה 7:	שווי הוגן של מכשירים פיננסיים של החברה וחברות מאוחדות שלה, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית)	27
טבלה 8:	השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של החברה וחברות מאוחדות שלה, למעט פריטים לא כספיים	28

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

תיאור תמציתי של החברה ותחומי פעילות עיקריים

ישראל כרטיס בע"מ (להלן: "ישראל כרטיס" או "החברה") הוקמה והתאגדה בישראל בשנת 1975 כחברה פרטית. החברה בבעלותו של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "בנק הפועלים").

ישראל כרטיס היא חברת כרטיסי אשראי והינה "תאגיד עזר" כמשמעות מונח זה בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן: "תאגיד עזר"). החברה מנפיקה, סולקת ומתפעלת כרטיסי אשראי מסוג ישראל כרטיס המונפקים לשימוש בישראל בלבד, מנפיקה במשותף עם יורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ (להלן: "יורופי") כרטיסי אשראי בהם משולבים המותגים ישראל כרטיס ו-MasterCard (להלן: "כרטיסי מסטרקארד"). כמו כן, החברה סולקת עסקאות בכרטיסי מסטרקארד שהונפקו בארץ, לרבות בכרטיסי מסטרקארד שהונפקו על-ידי מנפיקים מקומיים אחרים ונעשו בבתי עסק הקשורים עימה בהסכם וכן עסקאות בארץ שנעשו בבתי העסק הנ"ל בכרטיסים שהונפקו בחו"ל ומשלמות לבתי העסק במטבע ישראל. עסקאות בכרטיסי מסטרקארד שהונפקו בחו"ל ונעשו בארץ בבתי העסק הקשורים עם יורופי בהסכם ומשלמות לבתי העסק במטבע חוץ נסלקות על-ידי יורופי. ההנפקה והסליקה של כרטיסי מסטרקארד נעשית מכוח רישיון שניתן ליורופי על-ידי MasterCard International Incorporated (להלן: "ארגון מסטרקארד"), קיים הסכם בין החברה לבין ארגון מסטרקארד המסדיר את מערכת היחסים בין החברות. בנוסף, החברה מנפיקה, סולקת ומתפעלת כרטיסי אשראי מסוג ויזה לשימוש בישראל ובחו"ל מכוח הרישיון שניתן לחברה על-ידי Visa International Service Association (להלן: "ארגון ויזה").

מערכת כרטיסי אשראי מורכבת ממנפיק, סולק, בית עסק ולקוח. לעיתים הסולק הוא גם מנפיק כרטיס האשראי ולעיתים אין זהות בין הסולק לבין המנפיק. פעילות החברה מנוהלת בשלושה מגזרי פעילות עיקריים המהווים את ליבת פעילותה: הנפקה של כרטיסי אשראי, סליקה של כרטיסי אשראי ופעילות מימון. החברה מציעה ללקוחותיה מוצרי אשראי ייחודיים על פי אופי פעילות הלקוח. יתר הפעילויות של החברה, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר-דיווח, מרוכזות תחת מגזר פעילות - אחר. החברה והחברות המאוחדות שלה הינן חלק מקבוצת ישראל כרטיס אשר מונה בנוסף את חברת פועלים אקספרס בע"מ, חברה אחת בבעלות בנק הפועלים (להלן: "פועלים אקספרס").

מידע הצופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוחות אלו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות (אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים), מהווה מידע הצופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מהערכות ואומדנים שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים, שינויים חשבונאיים ושינויים בכללי המיסוי, וכן שינויים אחרים שאינם בשליטת החברה, ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינויים בתוכניות העסקיות של החברה. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "תחזית", "תוכנית", "יעד", "אומדן סיכון", "תרחיש", "תרחיש קיצוני", "הערכת סיכון", "קורלציה", "התפלגות", "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות", "צריך", "יכול", "יהיה" וביטויים דומים להם. מידע וביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, שינויים בפרמטרים הבאים: מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובחו"ל, שיעורי אינפלציה, הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון, החשיפה לסיכונים פיננסיים, איתנות פיננסית של לווים, התנהגות המתחרים, היבטים הקשורים בתדמית החברה, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כח אדם, ובתחומים אחרים אשר יש להם השפעה על פעילות החברה ועל הסביבה בה היא פועלת, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית. המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בידיעת החברה והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם.

מידע זה משקף את נקודת המבט הנוכחית של החברה בנוגע לאירועים עתידיים. נקודת מבט זו מבוססת על הערכות, ולכן נתונה לסיכונים, לחוסר ודאות, ואף לאפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו בכלל, או יתממשו במקצת בלבד ואף שההתפתחויות בפועל תהיינה הפוכות מאלו שנצפו.

מידע כספי תמציתי עיקרי

להלן פרטים על ההתפתחויות והשינויים העיקריים שחלו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017:

הרווח הנקי של החברה בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-65 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-60 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 8.3%.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון הממוצע בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 עמד על 10.0%, בהשוואה ל-10.1% בתקופה המקבילה אשתקד.

סך נכסי החברה ליום 31 במרץ 2017 הסתכמו ב-17,509 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-16,037 מיליון ש"ח ביום 31 במרץ 2016 ול-17,058 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016.

יתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו ליום 31 במרץ 2017 עמדה על 16,461 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-15,225 מיליון ש"ח ביום 31 במרץ 2016 ול-16,091 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016.

סך ההון המיוחס לבעלי מניות החברה ליום 31 במרץ 2017 הסתכם בסך של 2,503 מיליון ש"ח בהשוואה ל-2,514 מיליון ש"ח ביום 31 במרץ 2016 ול-2,665 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 31 במרץ 2017 עמד על 20.2% בהשוואה ל-21.2% ביום 31 במרץ 2016 ול-21.8% בסוף שנת 2016.

הסיכונים העיקריים שהחברה חשופה להם

פעילותה של החברה כרוכה בסיכונים אשר העיקרים שבהם:

סיכון אשראי: נובע מן האפשרות שלווה/צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו בהתאם לתנאים המוסכמים.

סיכון תפעולי: נובע מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים.

סיכונים אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות: סיכון לאירועי דלף מידע הכוללים חומר עסקי רגיש ופרטי לקוחות וכן התקפות סייבר אשר מכוונות כנגד תשתיות החברה.

סיכון משפטי: נובע מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, פגיעה בפעילות החברה הנובעת מפרשנות מוטעית של הוראת חוק או רגולציה, או קיומו של הליך משפטי (כגון תביעות ייצוגיות) המתנהל נגד החברה.

סיכון רגולטורי: נובע משינויים מהותיים מתהליכי חקיקה ו/או מטיטוטות הוראות של גופים רגולטוריים שונים, הקובעים מגבלות על תחומי פעילות ומקורות הכנסה של החברה, או המטילים חובות שיישומן כרוך בעלויות משמעותיות לחברה.

סיכון נזילות: הינו סיכון לרווחי החברה וליציבותה, הנובע מאי יכולתה לספק את צרכי נזילותה, היכולת לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותיה במועד פירעון, מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

סיכון אסטרטגי: נובע מקבלת החלטות עסקיות שגויות, יישום לא נאות של החלטות עסקיות ואי ביצוע או אי התאמה של תוכנית העבודה לשינויים בסביבה העסקית.

מידע המפורט על נדבך 3 בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 [ניתן למצוא](#) בדוח על הסיכונים אשר מפורסם באתר האינטרנט של החברה.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

החברה פועלת בהתאם לתוכנית האסטרטגית שלה, תוך התייחסות לתמורות והמגמות בסביבה העסקית והרגולטורית בהתייחס למגזרי הפעילות השונים.

הנושאים והדגשים המרכזיים אליהם מתייחסת התוכנית האסטרטגית ובאים לידי ביטוי בתוכנית העבודה השנתית הינם:

מיקוד בלקוח: פיתוח פתרונות והתאמת מעטפת שרות ומוצרים ללקוחות במגזרי הפעילות השונים של החברה. העצמת חווית הלקוח במפגשים עם החברה והרחבת הערכים המוספיים לפלחי לקוחות שונים תוך יצירת העדפה, שימור, נאמנות ושרות איכות.

מובילות בתשלומים: שימור המובילות בתשלומים במגזרי ההנפקה והסליקה באמצעות פעילות משותפת עם שותפי ההפצה הבנקאיים ומועדונים תוך שמירה על איכות שרות גבוהה והצעת ערך ללקוחות מחזיקי הכרטיס.

העמקת שיתוף הפעולה עם בתי העסק בדגש על הרחבת מעטפת המוצרים והשירותים והתאמתם לצרכים השונים של בתי העסק. המשך הפעילות ליצירת העדפה לתשלומים אלקטרוניים בעולם הסחר האלקטרוני כמו גם על חשבון תשלומים מבוססי נייר, תוך חדירה למגזרים חדשים והעמקת הפעילות בענפים קיימים.

פיתוח והכשרת ההון האנושי: תוך התאמה לצרכים המשתנים.

התייעלות ומצינונות תהליכית: ביסוס תהליכים של גמישות ואפקטיביות ארגונית תוך הקפדה על תהליכים לבקרה ולניצול מיטבי של המשאבים בארגון.

התרחבות בתחום האשראי והמימון ללקוחות פרטיים ועסקיים: התחרות בתחום האשראי הולכת וגוברת ובכדי לתת מענה לצרכים המשתנים של לקוחותיה, משקיעה החברה מאמצים רבים במציאת מגוון פתרונות אשראי ומימון בערוצים שונים המותאמים לאוכלוסיות ולצרכים מגוונים. בנוסף, קיים שיפור מתמיד במערך החיתום ובקרת האשראי לתמיכה מבוקרת סיכון בהרחבת והעמקת הפעילות במגזרים השונים.

תשתית טכנולוגית מתקדמת: שימור רמה טכנולוגית גבוהה התומכת בהתפתחות העסקית, בצרכי הלקוחות בשרות רב ערוצי, דיגיטלי ומתקדם ובמענה לאתגרי החדשנות בסביבה הטכנולוגית.

החברה מייחסת חשיבות גבוהה למתן שרות איכותי ברמה גבוהה לרוחב מגזרי הפעילות ושוקדת על הרחבת השרות ללקוחותיה למגוון ערוצים ביניהם אינטרנט וסלולר.

כלל הפעילויות מתבצעות תוך הקפדה על איכות גבוהה של מערכי ניהול הסיכונים וההונאות ובמסגרת תיאבון הסיכון של החברה. התוכנית האסטרטגית וכפועל יוצא תוכנית העבודה, התבססו על הנחות שונות, בהינתן אי ודאות במרכיבים לא מעטים ובכלל זה הסביבה הרגולטורית, הסביבה המקרו כלכלית והתחרותית והשינויים הטכנולוגיים, יתכן כי התוכנית לא תמומש במלואה או בחלקה. תוכנית העבודה והנחות העבודה מתייחסות לפעילות עתידית של החברה ולפיכך המידע בפרק זה הינו בחזקת מידע הצופה פני עתיד.

מקורות המימון

החברה מממנת את פעילותה השוטפת בעיקר באמצעות אשראי מבנקים, הלוואות מחברה אחת ותזרים מפעילות שוטפת. כדי לשמור על מגוון מקורות המימון, החברה מקפידה לגוון את ניצולם של אמצעי המימון באמצעות שימוש במקורות מימון שונים בכל פעם, לפי העניין. בנוסף החברה פועלת להבטחת קו נזילות ממוסדות פיננסיים. כמו כן, החברה מנהלת מעקב שוטף אחר תמהיל מקורות המימון וקבעה מגבלות שנועדו על מנת להבטיח פיזור נאות של מקורות המימון. החברה, כחלק מקבוצת בנק הפועלים, עלולה להיות מוגבלת מפעם לפעם, בקבלת אשראי מתאגידי בנקאיים אחרים בשל הוראות הפיקוח על הבנקים הכלולות, בין היתר, מגבלות המשפיעות על יכולתם של תאגידי בנקאיים בישראל להעמיד אשראי מעבר להיקפים מסוימים, ובכלל זה הגבלות המתייחסות לסך החבות של "לווה יחיד" או "קבוצת לוויים" (כהגדרת מונחים אלה באותן הוראות). הוראות אלו. להערכת החברה נכון למועד הדוח, לא קיימת לה מגבלה אפקטיבית בקבלת אשראי מכח ההוראות האמורות.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

ענף כרטיסי האשראי בישראל

נכון למועד הדוח, פועלות בישראל בתחום ההנפקה והסליקה של כרטיסי האשראי: (1) החברה, אשר מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג ישראלכרט, במשותף עם יורופיי, מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג מסטרקארד וכן מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג ויזה; (2) פועלים אקספרס בע"מ, (להלן: "**חברה אחות**"), אשר מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג אמריקן אקספרס; (3) לאומי קארד בע"מ (להלן: "**לאומי קארד**"), אשר למיטב ידיעת החברה, מנפיקה כרטיסי אשראי מסוג ויזה ומסטרקארד וסולקת כרטיסי אשראי מסוג ויזה, ומסטרקארד וישראלכרט; (4) כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: "**כ.א.ל.**"), אשר למיטב ידיעת החברה, מנפיקה כרטיסי אשראי מסוג ויזה ומסטרקארד וסולקת כרטיסי אשראי מסוג ויזה, ומסטרקארד וישראלכרט; וכן (5) דיינרס קלאב ישראל בע"מ (להלן: "**דיינרס**"), אשר למיטב ידיעת החברה, חברה בת של כ.א.ל, המנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג דיינרס. בנוסף, ביום ה-4 באפריל 2017 קיבלה חברת טרניזלה בע"מ רישיון סולק מבנק ישראל.

חברות כרטיסי האשראי בישראל מנפיקות וסולקות כרטיסי אשראי בינלאומיים כאמור (מסטרקארד, ויזה, אמריקן אקספרס ודיינרס) על-פי רישיונות אשר ניתנו על-ידי הארגונים הבינלאומיים הרלוונטיים.

בשנים האחרונות, ניתן לזהות שתי מגמות בולטות במגזר הנפקת כרטיסי האשראי בישראל: (1) הנפקה של כרטיסי אשראי חוץ בנקאיים על-ידי חברות כרטיסי האשראי, המקושרים על-פי רוב למועדוני לקוחות או לגופים צרכניים ואחרים; (2) הרחבת מגוון השירותים המסופקים על-ידי חברות כרטיסי האשראי בתחום האשראי ומימון למחזיקי הכרטיסים ולבתי עסק.

ענף כרטיסי האשראי בישראל מתאפיין בהתערבות רגולטורית גבוהה ודינמית בעסקי החברות הפועלות בתחום, הן מפאת היות כל אחת מהן "תאגיד עזר" והן בקשר עם פעילותן בתחום כרטיסי האשראי, ובכלל זה (בין היתר) חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986 ("חוק כרטיסי חיוב") והתקנות על-פיו, חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 ("חוק הבנקאות (שירות ללקוח)"), חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 ("חוק איסור הלבנת הון") והצו שהוצא מכוחו על-ידי בנק ישראל וכן הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 411 ("מניעת הלבנת הון, מימון טרור וזיהוי לקוחות") העוסקת בכך. כמו כן, בתקופה האחרונה הוחלו ומוחלות על חברות כרטיסי אשראי הוראות שעלולות להיות בעלות השפעה מהותית על פעילות החברה. לענין זה ראה פירוט פרק הליכי רגולציה להלן. בנוסף, חלות על חברות כרטיסי האשראי בישראל הוראות שונות מטעם הפיקוח על הבנקים, לרבות נוהל בנקאי תקין מספר 470 המסדיר את פעילותן של חברות כרטיסי אשראי וכן הנחיות מכח הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 311 הקובעות סטנדרטים לניהול סיכונים במטרה לחזק את האיתנות הפיננסית והיציבות של המערכת הבנקאית.

סקירה כלכלית ופיננסית

התפתחויות כלכליות במשק המקומי

האינדיקטורים הכלכליים שפורסמו לרבעון הראשון של שנת 2017 המשיכו להיות חיוביים בעיקרם, על פי נתונים אלו, נראה כי סביבת הצמיחה הגבוהה במשק שצמח בשנת 2016 בשיעור גבוה של כ-4% נשמרת. שיעור האבטלה ירד ברבעון הראשון של שנת 2017 לרמה של 4.2% וכן ניכרת עלייה בשכר הממוצע במשק לאור עליית שכר המינימום בחודש ינואר השנה. נתוני הפדיון בענפי המשק והמכירות ברשתות השיווק מאותתים על המשך התרחבות הצריכה הפרטית בחודשיים הראשונים של השנה. הגידול בצריכה הפרטית הינו מנוע הצמיחה העיקרי של המשק בשנים האחרונות. סך הרכישות של צרכנים פרטיים בכרטיסי אשראי כפי שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 עלה ב-8.3% בהמשך לעליה של כ-10.5% ברבעון האחרון של שנת 2016.

מדיניות הפיסקאלית והמוניטארית

ריבית בנק ישראל נותרה ברמה של 0.1% ממרץ 2015 וזאת בהמשך למדיניות מוניטארית מרחיבה על רקע האינפלציה הנמוכה והייסוף המתמשך בשער השקל.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן עלה ברבעון הראשון של שנת 2017 בשיעור של 0.1% (מדד בגין). המדד "הידוע" ירד בשיעור של 0.2%. מדד המחירים לצרכן עלה במהלך 12 החודשים המסתיימים במרץ 2017 ב-0.9%. נכון לתחילת חודש מאי 2017 שוק ההון צופה אינפלציה של 0.2% ב-12 החודשים הקרובים. השקל יוסף ברבעון הראשון של 2017 בשיעור של 5.5% מול הדולר ומול האירו רשם ייסוף של 11.9%.

התפתחויות בכלכלה העולמית

נרשמה האצה בפעילות הכלכלית הגלובלית, הן בכלכלות המפותחות והן במתפתחות. מדדי אמון הצרכנים והעסקים נמצאים בשיא של השנים האחרונות. האינפלציה נמצאת במגמת עלייה אף היא. מסתמן כי הצמיחה הגלובלית השנתית תהיה גבוהה מזו של אשתקד וקרן המטבע הבינלאומית עדכנה מעט את תחזיות הצמיחה לשנים 2017 ו-2018 לרמה של 3.5% ו-3.6% בהתאמה.

טבלה 1: שערי החליפין ומדד המחירים לצרכן

להלן פרטים על שערי החליפין ומדד המחירים לצרכן (בסיס ממוצע 2014) ושיעורי השינוי בהם:

ביום 31	ביום 31 במרץ		
	2016	2017	
בדצמבר 2016	98.9	98.1	99.0 (מדד המחירים לצרכן (בנקודות))
	3.845	3.766	3.632 (שער הדולר של ארה"ב (בש"ח ל-1 דולר))
	4.044	4.286	3.882 (שער האירו (ל-1 אירו))

שיעור השינוי באחוזים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2016	2017	
	(0.2)	(1.0)	0.1 (מדד המחירים לצרכן)
	(1.5)	(3.5)	(5.5) (שער הדולר של ארה"ב)
	(4.8)	0.9	(4.0) (שער האירו)

הליכי רגולציה

1. בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים מספר הוראות שמטרתן להביא ליישום המלצות וצעדים להרחבת התפוצה והשימוש בכרטיסי חיוב מידי (דביט) בישראל ולהגברת התחרות בתחום כרטיסי החיוב. במסגרת ההוראות, בין היתר, קבע הפיקוח על הבנקים הוראות להפצת כרטיס חיוב מידי ללקוחות הבנקים וכללים להתחשבות כספית מיידית בעסקאות חיוב מידי ולאופן הצגת פירוט העסקאות המבוצעות בכרטיס, ולוחות הזמנים ליישום (בכללם זיכוי בית העסק בעסקאות המבוצעות בכרטיס חיוב מידי תוך 3 ימים ממועד שידור העסקה, החל מיום 1 באפריל 2016). בחודש אוגוסט 2015 פורסם ברשומות צו, בו הכריזה נגידת בנק ישראל על העמלה הצולבת לעסקאות חיוב מידי כעמלה בפיקוח ומחירה נקבע בשיעור של 0.3% מסכום העסקה לתקופה של שנה, החל מיום 1 באפריל 2016. החברה קיבלה מכתב "NO ACTION" מהרשות להגבלים עסקיים בגין פעילות בהתאם לצו וזאת עד ליום 15 ביוני 2017 או עד למועד פרסום הארכת הצו, המוקדם מביניהם.
2. בחודש מרץ 2017 פרסם בנק ישראל הודעה, לפיה במסגרת יישום החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (ראה סעיף [5] להלן), פועל בנק ישראל לגיבוש עמדתו המקצועית באשר לגובה העמלה הצולבת בעסקאות בכרטיסי חיוב, לשנים הבאות (מ-2019 ואילך). בנק ישראל הוציא "קול קורא" לציבור לקבלת עמדתו בקשר לכך. הציבור יכול היה להעביר עמדותיו עד ליום 18 באפריל 2017.
3. במקביל לאמור לעיל בנושא כרטיס חיוב מידי (דביט), בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראה להטמעת השימוש בתקן האבטחה EMV, הן בצד ההנפקה והן בצד הסליקה. בהוראה, ובהנחיית הפיקוח על הבנקים שניתנו בהמשך, ישנה התייחסות, בין היתר, ללוחות הזמנים להנפקת כרטיסים תומכי תקן EMV ולחיבור מסופים התומכים בתקן וכן לכניסתו לתוקף של מנגנון הסטת האחריות מהמנפיק לסולק.
4. בחודש יוני 2015 מינו שר האוצר ונגידת בנק ישראל ועדה להגברת התחרותיות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים הניתנים למשקי בית ולעסקים שאינם גדולים (ועדת שטרם). על הועדה הוטל להמליץ בנושא הכנסת שחקנים חדשים לתחום זה, לרבות באמצעות הפרדת חברות כרטיסי האשראי מבעלות הבנקים. כן הוטל על הועדה להמליץ על צעדים משלימים נדרשים ועל הסרת החסמים לכניסת שחקנים והגברת תחרות כאמור. ביום 6 ביולי 2016 פורסמו מסקנות הוועדה וכן הופץ תזכיר חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק הבנקאות בישראל. במסגרת תזכיר החוק הומלץ, בין היתר ובכפוף לתנאים המפורטים בתזכיר החוק: להפריד את חברות האשראי מהבנקים הגדולים בתוך 3 או 4 שנים ממועד פרסום החוק; לקבוע כללים בקשר להנפקת כרטיסי חיוב; לאסור על הבנקים הגדולים לתפעל הנפקה ולסלוק כרטיסי חיוב בעצמם; להעניק הגנות ינוקא בהוראת שעה המוגבלת בזמן לשחקנים החדשים, ובכללם חברות כרטיסי האשראי; לאפשר לחברות כרטיסי האשראי להשתמש במידע שבידן הנובע מתפעול ההנפקה; לחייב את כל הבנקים להציג את כל כרטיסי האשראי ותנאיהם של כלל המנפיקים שביקשו מהבנק לעשות כן. במסגרת הדיונים שהתקיימו בהצעת החוק בוועדת הרפורמות של הכנסת הוחלט על הכללת נושאים נוספים בהצעת החוק, ביניהם שעבוד שני, אירוח סולקים ועבודת סולקים עם מאגדים. ביום 23 בינואר 2017 אישרה מליאת הכנסת את החוק בקריאה שניה ושלישית. ביום 31 בינואר 2017 פורסם החוק ברשומות. ביום 11 במאי 2017 פרסמו משרד האוצר ובנק ישראל טיוטת קריטריונים של הוועדה לבחינת התחרות בשוק האשראי. הציבור יכול להעביר את הערותיו לטייטה עד ליום 23 במאי 2017.
5. בחודש דצמבר 2016 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שניה ושלישית, במסגרת "חוק ההסדרים", את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים) (תיקון), התשע"ו-2016, שמטרתו, לפי דברי ההסבר לו, היא, בין היתר, להסדיר את התנהלותם של נותני שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים, המבקשים להנפיק כרטיסי חיוב ולהסיר חסמים העומדים בפניהם, באופן שיהווה תשתית נאותה ומספקת לפעילותם ויבטיח את תקינותה. לפי דברי ההסבר לחוק, מתן אפשרות לגופים נוספים לפעול בתחום הנפקת כרטיסי חיוב כמנפיקים עשויה להעלות את רמת התחרות בענף כרטיסי החיוב, להפחית את העמלות שמשלם הצרכן ולגוון את מקורות האשראי במשק. ביום 29 בדצמבר 2016 פורסם החוק ברשומות.
6. בחודש דצמבר 2016 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שניה ושלישית, במסגרת "חוק ההסדרים", את תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותי אשראי ופיקדון), התשע"ו-2016, שמטרתו, בין היתר, הוא להסדיר את פעילותן של אגודות שיתופיות שנותנות לחבריהן שירותי פיקדון ואשראי (אגודות אשראי), לצד שירותים נוספים שהינם שירותי בנקאות בסיסיים. ביום 29 בדצמבר 2016 פורסם החוק ברשומות.
7. בחודש יולי 2015 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, לפיה, בין היתר, תיקבע תקרת ריבית שתחול על כלל המלווים במשק, ובכללם המערכת הבנקאית וכן ייקבעו כללים בנוגע להליך העמדת אשראי. בחודש נובמבר 2015, בחודש פברואר 2016 ובחודש מאי 2017 קיימה ועדת חוקה, חוק ומשפט דיון להכנה לקריאה שניה ושלישית.

8. בחודש אפריל 2016 פורסם ברשומות חוק שירות נתוני אשראי - הקמת מערכת לשיתוף נתוני אשראי והממונה על המערכת, שמטרתו שיפור השירות בנתוני אשראי במשק לשם הגברת התחרותיות בשוק האשראי הקמעוני, הגדלת הנגישות לאשראי וצמצום האפליה בתחום זה. בחודש יוני 2016 פרסם בנק ישראל הוראת שעה בנושא שמירת מידע לצורך מסירתו למאגר נתוני אשראי. ההוראה מפרטת את שדות הנתונים ופורמט שמירת המידע הנדרש על ידי מקורות המידע. על פי דברי ההסבר להוראת השעה, מטרתה הינה בניית בסיס מידע שידווח למאגר, באופן שביום עלייתו לאוויר של המאגר יהיו בו עומק והיקף נתונים מספק שיאפשרו הפעלתו.
9. בחודש מרץ 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411 בנושא ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרו. הטיטה מהווה יישור קו עם הסטנדרטים הבינלאומיים העדכניים בנושא איסור הלבנת הון ומימון טרו וצפויה לסייע לקבלת מדינת ישראל כחברה מלאה בארגון ה-FATF. הטיטה מרחיבה את ההוראה הקיימת בנושא ונערכה מחדש כהוראת ניהול סיכונים.
10. בחודש מרץ 2017 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שניה ושלישית את תיקון מספר 20 לחוק איסור הלבנת הון, שנועדו לייעול ושיפור המאבק בהלבנת ההון והתאמת החקיקה הקיימת לסטנדרטים הבינלאומיים בתחום וזאת בהמשך להסכם FATF. ביום 30 במרץ 2017 פורסם החוק ברשומות.
11. בחודש יולי 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה בנושא "בנקאות בתקשורת" וכן תיקון להוראות משלימות להוראה האמורה, ביניהן להוראה בנושא משלוח הודעות בתקשורת. בנוסף, בחודש אוגוסט 2016 פורסם חוזר בנושא "סוגי חשבונות ותנאים בהתקיימם לא תידרש חתימתו של לקוח על הסכם". ההוראה בנושא "בנקאות בתקשורת" מסדירה את פעילות התאגידים הבנקאיים בתקשורת מול לקוחותיהם מסוג יחיד או עסק קטן, ומאפשרת פעילות מרחוק במגוון שירותים בנקאיים. לצד ההקלות קובעת ההוראה עקרונות לניהול הסיכונים בבנקאות בתקשורת, הן במערכות ובתהליכים פנימיים בתאגיד הבנקאי והן בהתנהלות מול הלקוח. ההוראה נכנסה לתוקף בחודש ינואר 2017.
12. בחודש אוגוסט 2015 פרסם בנק ישראל דו"ח ביניים בנושא "שרשרת ביצוע עסקאות בכרטיס חיוב" הכולל המלצות להגברת התחרות, היעילות והיציבות בשוק כרטיסי החיוב, שלדברי בנק ישראל צפויות להסיר את החסמים הקיימים בשוק ולאפשר כניסת שחקנים חדשים. בחודש יולי 2016 פרסם בנק ישראל כחלק ממסקנות הדו"ח את מסמך "עקרונות וצעדים נלווים לפיתוח פרטוקול לביצוע עסקה בכרטיס חיוב והשימוש בו" המציג את עקרונות הפרטוקול (מפרט טכנולוגי ומבנה ממשק, המשמש להעברת המידע על עסקה בכרטיס חיוב בין גורמים בשרשרת ביצועה של העסקה) והמלצות לצעדים נלווים ליישום העקרונות וכמו כן פרסם את תנאי הגישה למערכות התשלומים המבוקרות.
13. בחודש אוקטובר 2016 פרסם בנק ישראל מסמך עקרונות בנושא "אסדרת שירותי התשלום" הכולל עקרונות לאסדרת שירותי התשלום. העקרונות שבמסמך, יהוו בסיס לתזכיר חוק בנושא. קביעת העקרונות התבססה על הדירקטיבה האירופית לשירותי תשלום, PSD-2 ו-PSD, תוך עריכת ההתאמות הנדרשות לשוק המקומי. אליבא דמסמך העקרונות, אחת המטרות של חוק שירותי התשלום היא התאמת ההגנות הצרכניות בתחום שירותי התשלום וקביעת תנאי שימוש והגנות צרכניות אחידים, ככל הניתן, בקבלת שירותי תשלום מספקי שירותי התשלום השונים ובאמצעות אמצעי התשלום השונים. עם זאת, כל רגולטור יוסמך לקבוע הוראות נוספות לגופים שהוא מפקח עליהם בהתאם למאפייניהם. גופים בשוק הפיננסי יוכלו לבחור את הרישיון המתאים להם בהתאם לסוג פעילותם ולרמת הסיכון בה. הציבור יכול היה להעביר הערותיו למסמך עד ליום 20 בנובמבר 2016.
14. בחודש מרץ 2017 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים - שירותים פיננסיים מוסדרים (פלטפורמות מקוונות לתיווך באשראי), שמטרתו לפי דברי ההסבר לו, היא לפתח את הענף כענף פיננסי יעיל, לגיטימי ומפותח, ליצור חלופה הולמת לשירותים הפיננסיים המוסדיים ולמנוע את השימוש בענף למטרות שאינן כשרות. בחודש אפריל 2017 התקיים דיון ראשון בוועדת הרפורמות.
15. לעניין תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים בתקופת הדוח ובתקופה שלפני יישומם, ראה ביאורים 1.1.1-1.1. לתמצית הדוחות הכספיים ביניים להלן.
- ריבוי הליכי הרגולציה, ככל שישומו, עלולים להיות בעלי השפעה מהותית לרעה על פעילות החברה, אך בשלב זה לא ניתן להעריך את היקפה.

גילוי בדבר הפניית תשומת לב רואי החשבון המבקרים

רואי החשבון המבקרים הפנו את תשומת הלב לאמור בתמצית הדוחות הכספיים ביניים להלן בביאור 2.ג.7 בדבר יוזמות רגולטוריות ובביאור 7.ד בדבר בקשות לאישור תובענות מסוימות כתובענות ייצוגיות נגד החברה.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר

הרווח הנקי של החברה בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-65 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-60 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 8.3%.

הרווח למניה של החברה בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-89 ש"ח, בהשוואה ל-82 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 8.5%.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון הממוצע בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 עמד על 10.0%, בהשוואה ל-10.1% בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור תשואת הרווח לפני מסים להון הממוצע בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 עמד על 14.1% בהשוואה ל-15.9% בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות וההוצאות

ההכנסות מעסקאות כרטיסי אשראי בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-359 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-337 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6.5%, הנובע מהגורמים הבאים:

◆ **הכנסות מבתי עסק, נטו** – הסתכמו ב-207 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-197 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5.1%. הגידול נבע מגידול במחזורי הסליקה של עסקאות שנעשו בבתי עסק הקשורים עם החברה בהסכמי סליקה שקוזזה באופן חלקי על ידי ירידה בשיעור העמלה לבתי עסק.

◆ **הכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי** – הסתכמו ב-152 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-140 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 8.6%, הנובע בעיקר מהשפעת הגידול במחזור העסקאות בכרטיסי החברה בארץ שנסלקו על-ידי סולקים אחרים. לפרטים נוספים ראה ביאור 2 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים להלן.

הכנסות ריבית, נטו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-65 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-53 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 22.6%, הנובע בעיקר מגידול ביתרות האשראי נושא ריבית.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמה ב-22 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-14 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 57.1%, הנובע בעיקרו מגידול ביתרות האשראי הצרכני.

הוצאות התפעול בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-145 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-132 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 9.8%.

הוצאות מכירה ושיווק בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-71 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-53 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 34.0%, הנובע מגידול בהוצאות בגין הטבות למחזיקי כרטיס אשראי והתקשרויות עם מועדוני לקוחות.

הוצאות הנהלה וכלליות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-18 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-16 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 12.5%.

תשלומים לבנקים, הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 ב-89 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-95 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 6.3%.

ההפרשה למיסים על הרווח בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמה ב-25 מיליון ש"ח בהשוואה ל-33 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי מסך הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים הגיע ל-27.8% בהשוואה ל-35.5% בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נובע בעיקר מירידת שיעור מס החברות ברבעון המקביל אשתקד אשר הביא לקיטון ביתרת מיסים נדחים נטו בסך של כ-6 מיליון ש"ח. (בחברת הבת שהינה מוסד כספי כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף התש"ע - 1975, שיעור המס הסטטוטורי בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 עמד על 35.0% בהשוואה ל-35.9% בתקופה המקבילה אשתקד).

התפתחות הרווח הכולל

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ברווח הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך 1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

התאמות של התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו בהכנסה בסך 2 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאה בסך 2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 2: נתוני פעילות

מספר כרטיסי אשראי (באלפים)

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 31.03.2017

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
3,035	528	2,507	כרטיסים בנקאיים
			כרטיסים חוץ בנקאיים
1,096	409	687	סיכון אשראי על החברה
129	75	54	סיכון אשראי על אחרים
1,225	484	741	
4,260	1,012	3,248	סך הכל

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 31.03.2016

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
2,893	499	2,394	כרטיסים בנקאיים
			כרטיסים חוץ בנקאיים
1,049	381	668	סיכון אשראי על החברה
107	58	49	סיכון אשראי על אחרים
1,156	439	717	
4,049	938	3,111	סך הכל

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 31.12.2016

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
3,005	525	2,480	כרטיסים בנקאיים
			כרטיסים חוץ בנקאיים
1,094	411	683	סיכון אשראי על החברה
123	70	53	סיכון אשראי על אחרים
1,217	481	736	
4,222	1,006	3,216	סך הכל

מחזור עסקאות בכרטיסי האשראי המונפקים על-ידי החברה (במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2016	2016	
96,094	22,777	24,552	כרטיסים בנקאיים
			כרטיסים חוץ בנקאיים
16,390	3,860	4,221	סיכון אשראי על החברה
1,330	300	352	סיכון אשראי על אחרים
17,720	4,160	4,573	
113,814	26,937	29,125	סך הכל

הגדרות:

כרטיס אשראי תקף: כרטיס שהונפק ולא בוטל עד ליום האחרון של תקופת הדיווח.

כרטיס אשראי פעיל: כרטיס אשראי שתקף בתום התקופה המדווחת ובוצעו בו עסקאות במהלך הרבעון האחרון של התקופה המדווחת.

כרטיס בנקאי: כרטיס בו מבוצעים חיובי הלקוח על פי הסכמים שיש לחברה עם הבנקים והחייבים בקשר עימו הינם באחריות הבנק הרלוונטי.

כרטיס חוץ בנקאי: כרטיס בו מבוצעים חיובי הלקוח שלא על פי הסכמים שיש לחברה עם הבנקים, ואינו באחריות הבנקים.

מחזור עסקאות: מחזור העסקאות שבוצע בכרטיסי החברה בתקופת הדיווח.

התפתחויות של נכסים והתחייבויות, ההון, הלימות ההון ומינוף

התפתחות בסעיפי המאזן

יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים ליום 31 במרץ 2017 עמדה על 121 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-90 מיליון ש"ח ליום 31 במרץ 2016 ול-109 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016.

יתרת ניירות ערך בתיק הזמין למכירה ליום 31 במרץ 2017 עמדה על 20 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-18 מיליון ש"ח ליום 31 במרץ 2016 ול-20 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016.

יתרת בניינים וציוד ליום 31 במרץ 2017 עמדה על 267 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-263 מיליון ש"ח ליום 31 במרץ 2016 ול-264 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016.

יתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ליום 31 במרץ 2017 עמדה על 16,613 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-15,344 מיליון ש"ח ליום 31 במרץ 2016 ול-16,238 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016. סכום זה כולל ברובו שוברים בגין עסקאות שבוצעו על ידי מחזיקי כרטיס אשראי וטרם נפרעו לתאריך המאזן.

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2017 עמדה על 152 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-119 מיליון ש"ח ליום 31 במרץ 2016 ול-147 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016.

יתרת נכסים אחרים ליום 31 במרץ 2017 עמדה על 637 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-439 מיליון ש"ח ליום 31 במרץ 2016 ול-571 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016.

יתרת אשראי מתאגידים בנקאיים ליום 31 במרץ 2017 עמדה על 1,580 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-585 מיליון ש"ח ביום 31 במרץ 2016 ול-1,222 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016.

יתרת זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ליום 31 במרץ 2017 עמדה על 12,277 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-11,936 מיליון ש"ח ליום 31 במרץ 2016 ול-12,089 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016. סכום זה כולל ברובו את היתרות לתשלום לבתי העסק בהם בוצעו עסקאות של מחזיקי כרטיסי האשראי אשר טרם נפרעו נכון לתאריך המאזן.

יתרת התחייבויות אחרות ליום 31 במרץ 2017 עמדה על 1,149 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,002 מיליון ש"ח ליום 31 במרץ 2016 ול-1,082 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016.

הון, הלימות ההון ומינוף

תחולת היישום

דרישות מדידה והלימות הון חלות על החברה. כמו כן, החברה מאוחדת על ידי בנק הפועלים, עליו חלות גם כן דרישות אלו. לחברה חברות בנות מאוחדות כדלקמן: ישראל כרטיס מימון, ישראל כרטיס נכסים, יורופיי, צמרת מימונים וגלובל פקטורינג. ככלל, דרישת ההון של החברה מבוססת על הדוחות הכספיים המאוחדים שלה, הערוכים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון" ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בדבר "ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". יחד עם זאת, ליום 31 במרץ 2017 לא קיימים הבדלים בין בסיס האיחוד לפי כללי החשבונאות המקובלים ובסיס האיחוד הפיקוחי למטרות הלימות הון. בחודש מרץ 2017, חילקה החברה דיבידנד לבעלי מניותיה בסך כולל של 230 מיליון ש"ח.

הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 לאחר ניכויים ליום 31 במרץ 2017 עמד על 2,510 מיליון ש"ח בהשוואה ל-2,516 מיליון ש"ח ביום 31 במרץ 2016 ול-2,680 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016.

ההון הכולל ליום 31 במרץ 2017 עמד על 2,648 מיליון ש"ח בדומה ליום 31 במרץ 2016 ובהשוואה ל-2,817 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 31 במרץ 2017 עמד על 20.2% בהשוואה ל-21.2% ביום 31 במרץ 2016 ול-21.8% ביום 31 בדצמבר 2016.

יחס המינוף ליום 31 במרץ 2017 עמד על 11.9% בהשוואה ל-12.4% ביום 31 במרץ 2016 ול-12.9% ביום 31 בדצמבר 2016.

מידע המפורט על נדבך 3 בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 [ניתן למצוא](#) בדוח על הסיכונים אשר מפורסם באתר האינטרנט של החברה.

טבלה 3 – הלימות הון (1)

1. הון לצורך חישוב יחס הון

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		
	2016	2016	
במיליוני ש"ח			
2,680	2,516	2,510	הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 לאחר ניכויים (3)
137	132	138	הון רובד 2
2,817	2,648	2,648	סך הכל הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

10,940	10,571	11,074	סיכון אשראי
19	11	28	סיכונים שוק
1,963	1,919	1,990	סיכון תפעולי
12,922	12,501	13,092	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

3. יחס הון לרכיבי סיכון

יחס הון כולל יחס הון של רובד 1

20.7%	20.1%	19.2%	יחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
21.8%	21.2%	20.2%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
(2) 8.0%	9.0%	(2) 8.0%	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים
(2) 11.5%	12.5%	(2) 11.5%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים

- (1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון" ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בדבר "ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית התייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקח מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" אשר נזקפות בשיעורים שווים.
- (2) בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 472 בדבר "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב" אשר נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016.
- (3) בחודש מרץ 2017, חילקה החברה דיבידנד לבעלי מניותיה בסך כולל של 230 מיליון ש"ח.

יחסי הון מינימליים

ביום 30 במאי 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי חוזר בדבר יחסי הון מינימליים במסגרת היערכות ליישום הוראות באזל III. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי נדרשים לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. כמו כן, נקבע כי יחס ההון הכולל המינימלי יעמוד, החל מיום 1 בינואר 2015, על 12.5% לכלל המערכת הבנקאית ועל 13.5% לתאגידים בנקאיים משמעותיים במיוחד, וזאת החל מיום 1 בינואר 2017.

בחודש מאי 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 472 בדבר "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב" ובו הקלה לסולק לעניין דרישת ההון העצמי, שתחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 (מדידת והלימות הון). אולם, על אף האמור בסעיף 40 להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201, יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-8% יחס ההון הכולל לא יפחת מ-11.5%. הוראה זו נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016.

ביום 26 בפברואר 2017 אישר דירקטוריון החברה את היעדים ליחסי הון מינימליים, כמפורט להלן:

יעד הלימות הון

יעד ההון של החברה הינו רמת ההון הנאותה הנדרשת בגין הסיכונים השונים אליהם חשופה החברה כפי שזוהתה, נאמדה והוערכה על ידי החברה. יעד זה מביא בחשבון פעולות של הנהלת החברה, אשר נועדו להקטין את רמת הסיכון ו/או להגדיל את בסיס ההון. להלן יעדי הלימות ההון של החברה:

יעד הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון של החברה הינו 9%.

יעד ההון הכולל לרכיבי סיכון של החברה הינו 12.5%.

ניהול ההון

מטרת ניהול ההון הינה להביא לעמידה בהגדרות תיאבון הסיכון המפורטות ויעדי החברה כפי שהוגדרו על ידי דירקטוריון החברה, בכפיפה להוראות הרגולטור בהיבט דרישת ההון תוך שאיפה להקצאה יעילה שלו ומכאן שניהול הון יבטיח:

- ◆ בסיס הון אשר ישמש ככרית כנגד הסיכונים הבלתי צפויים אליהם חשופה החברה, יתמוך באסטרטגיה העסקית ויאפשר עמידה בכל עת בדרישת ההון המינימלית הרגולטורית (מתייחס לתמהיל ולסכום ההון המגבה את האסטרטגיה והסיכונים של החברה).
- ◆ התייחסות להתפתחויות עתידיות בבסיס ההון ובדרישת ההון.
- ◆ שאיפה להקצאה יעילה של הון במהלך העסקים הרגיל של החברה.

עקרונות מנחים בניהול ההון

ניהול ההון הוא תהליך שנתי בעל אופק תכנון מתגלגל של שלוש שנים.

ניהול ההון נחשב לחלק אינטגרלי מהתוכנית האסטרטגית והפיננסית של החברה. ניהול ההון נשען על תכניות הצמיחה של היחידות העסקיות השונות, במטרה להעריך את דרישת ההון בתקופת התכנית ומשמש את תהליך התכנון האסטרטגי, בהתייחס להתכנות והקצאת הון ליחידות.

הלימות ההון

החברה מיישמת את הגישה הסטנדרטית להערכת הלימות ההון הרגולטורית שלה (עבור סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים). החברה מבצעת תהליך פנימי להערכת הלימות ההון שלה במסגרתה נבנתה תוכנית רב שנתית לעמידה ביעדי הלימות הון. תוכנית זו לוקחת בחשבון את צרכי ההון הקיימים והעתידיים של החברה בהתאם לתוכניות האסטרטגיות אל מול מקורות ההון הזמינים. בתוכנית קיימת התייחסות אל כלל נכסי הסיכון של החברה בהווה ובעתיד, על פי דרישות ההקצאה במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון" ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בדבר "ההון הפיקוחי - הוראות מעבר" זאת אל מול יעדי הלימות ההון ותיאבון הסיכון.

יחס כיסוי נזילות

ביום 28 בספטמבר 2014 הפיץ הפיקוח על הבנקים חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. עוד נקבע כי חברות כרטיסי האשראי לא נדרשות למלא אחר החוזר והן תמשכנה לעמוד בדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342. בהמשך, חברות כרטיסי אשראי יידרשו לעמוד במודל כמותי פיקוחי אשר יותאם למאפייני הפעילות שלהן.

יחס מינוף

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישמת החברה את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי ובחברת כרטיסי אשראי (להלן: "תאגיד בנקאי"). יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. לפרטים נוספים ראה ביאור 6 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים להלן.

חלוקת דיבידנד

בחדש מרץ 2017, חילקה החברה דיבידנד לבעלי מניותיה בסך כולל של 230 מיליון ש"ח.

מגזרי פעילות

כללי

פעילות החברה מנוהלת בעיקר בשלושה מגזרי פעילות עיקריים המהווים את ליבת פעילותה: הנפקה של כרטיסי אשראי, סליקה של כרטיסי אשראי ופעילות מימון.

עונתיות

העונתיות בתחומי ההנפקה, הסליקה והמימון של כרטיסי אשראי נגזרת בעיקר מהעונתיות בצריכה הפרטית בישראל.

מגזר ההנפקה

החברה מנפיקה ללקוחותיה (מחזיקי כרטיסי אשראי) כרטיסי אשראי. כרטיס האשראי משמש כאמצעי תשלום לרכישת טובין או שירותים. הצטרפות הלקוח למערכת כרטיסי האשראי נעשית עם חתימתו על חוזה כרטיס האשראי עם המנפיק וקבלת כרטיס האשראי לידי. מחזיק כרטיס האשראי מתחייב לפרוע את הסכומים המגיעים ממנו בגין שימושיו בכרטיס האשראי. עבור שירותי ההנפקה והתפעול של הכרטיס גובה המנפיק ממחזיק כרטיס האשראי עמלות שונות ומהסולק או מבית העסק, עמלה צולבת.

רווח ורווחיות – מגזר הנפקה

הרווח הנקי של המגזר בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-22 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-31 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 29.0%.

התפתחות ההכנסות והוצאות

הכנסות המגזר בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-282 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-272 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 3.7%.

ההכנסות מעמלות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-289 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-275 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5.1%.

הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו בהוצאה בסך 1 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסה בסכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות (הוצאות) אחרות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו בהוצאה בסך 6 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאה בסך 3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 100%.

הוצאות התפעול בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-93 מיליון ש"ח בהשוואה ל-82 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 13.4%.

תשלומים לבנקים, בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-90 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-94 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 4.3%.

מגזר הסליקה

החברה קשורה בהסכמי סליקה עם בתי עסק במגוון ענפים. במסגרת שירות הסליקה מבטיחה חברת כרטיסי האשראי הסולקת לבית העסק, כי כפוף לקיום תנאי ההסכם ביניהם, החיובים בהם התחייבו כלפיו מחזיקי הכרטיסים הנסלקים על-ידה, בעת שרכשו טובין או שירות בבית העסק, יפרעו על-ידה. הסולק מרכז את חיובי העסקאות שנעשו בכרטיסי האשראי הנסלקים על-ידיו בבית עסק מסוים עימו חתם על הסכם סליקה תמורת עמלה (הקרויה "עמלת בית עסק"), מבטיח ומעביר לבית העסק את התשלומים בהם התחייבו מחזיקי כרטיסי האשראי שביצעו באותו בית עסק עסקאות באמצעות כרטיסי אשראי. בנוסף לשירותי הסליקה מציעה החברה לבתי העסק השונים, גם מגוון שירותים פיננסיים כגון: שירותים שיווקיים ותפעוליים, ביניהם אפשרות לפריסת תשלומים, תאריכי זיכוי גמישים, מידע יעודי ומבצעי קידום מכירות.

רווח ורווחיות – מגזר סליקה

הרווח הנקי של המגזר בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-13 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי של 5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 160%.

התפתחות ההכנסות והוצאות

הכנסות המגזר בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-76 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-66 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 15.2%.

הכנסות מעמלות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-70 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-62 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 12.9%.

הוצאות ריבית, נטו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו בסכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות אחרות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו בהכנסה בסך 6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 50.0%.

הוצאות התפעול בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-42 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר מימון

מגזר המימון משרת את הלקוחות של החברה ומתמקד במתן שירותים ופתרונות פיננסיים באמצעות מוצרים מותאמים לצרכי הלקוח וברמה שירותית גבוהה. החברה מציעה ללקוחותיה מוצרי אשראי ייחודיים אשר עונים לצרכיהם תוך שימת לב לסיווגם (צרכני, עסקי), למצבם הכלכלי וליכולת ההחזר שלהם. למגזר המימון יוחסו כל ההכנסות וההוצאות המיוחסות בגין פעילות החברה הנושאת ריבית ובכללה פעילות הניכיון, מקדמות והקדמות, פקטורינג, "אשראי מתגלגל" והלוואות מסוגים שונים.

רווח ורווחיות – מגזר מימון

הרווח הנקי של המגזר בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-25 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-20 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 25.0%.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הכנסות המגזר בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-68 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-56 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 21.4%.

הכנסות ריבית, נטו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-66 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-53 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 24.5%.

הכנסות אחרות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-2 מיליון ש"ח בהשוואה ל-3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 33.3%.

הוצאות תפעול בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-9 מיליון ש"ח בהשוואה ל-7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 28.6%.

מגזר אחר

במגזר זה נכללות כל הפעילויות האחרות של החברה אשר אינן משתייכות למגזרי ההנפקה, הסליקה ו/או המימון, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר-דיווח ובכלל זה: שירותי תפעול מערך כרטיסי האשראי שהחברה מספקת לחברה אחות אשר מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג אמריקן אקספרס; פעילותה של ישראל כרטיסים; ופעילות החברה בתחום הבטחת פרעון המחאות וניכיון, סליקת המחאות נוסעים מסוג ויזה שהונפקו בעבר וכן הכנסה ממימוש מניות MC.

רווח ורווחיות – מגזר אחר

הרווח הנקי של המגזר בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-5 מיליון ש"ח בהשוואה ל-4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 25.0%.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הכנסות המגזר בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-9 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.
הוצאות התפעול בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-1 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

לפרטים נוספים בדבר מגזרי פעילות ראה ביאור 9 בתמצית דוחות כספיים ביניים להלן.

פעילות חברות מוחזקות עיקריות

- ◆ **ישראל מימון בע"מ** (להלן: "ישראל מימון") - הוקמה בשנת 2004 והינה חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של החברה. ישראל מימון מימון עוסקת במתן אשראי למחזיקי כרטיסי אשראי חוץ בנקאיים בקבוצת ישראל מימון, במתן הלוואות לבתי עסק הסולקים עסקאות באמצעות הקבוצה ובמתן אשראי צרכני שלא באמצעות כרטיס אשראי. תרומת הרווח הנקי של ישראל מימון לתוצאות פעילות החברה הסתכמה ב-18 מיליון ש"ח בהשוואה ל-15 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. סך השקעות החברה בישראל מימון הסתכמה ביום 31 במרץ 2017 ב-237 מיליון ש"ח בהשוואה ל-171 מיליון ש"ח ביום 31 במרץ 2016.
- ◆ **צמרת מימונים בע"מ** (להלן: "צמרת מימונים") - הוקמה והתאגדה בשנת 1999 ופועלת בתחומי מתן שירותי ניהול כרטיסי אשראי והלוואות לבתי עסק. צמרת מימונים הינה חברת בת בבעלות ובשליטה מלאה של החברה. תרומת הרווח הנקי של צמרת מימונים לתוצאות פעילות החברה הסתכמה ב-2 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. סך השקעות החברה בצמרת מימונים הסתכמה ביום 31 במרץ 2017 ב-119 מיליון ש"ח בהשוואה ל-112 מיליון ש"ח ביום 31 במרץ 2016.

סקירת הסיכונים

תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

חלק מהמידע המפורט בפרק זה, אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים, מהווה מידע הצופה פני עתיד כמפורט בפרק "סקירה כללית יעדים ואסטרטגיה". פעילותה של החברה כרוכה בסיכון פיננסי, סיכון אשראי וסיכונים אחרים שאינם פיננסיים, שהינם בעיקר הסיכון הרגולטורי והסיכון התפעולי. סיכונים נוספים אליהם חשופה החברה מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי.

א. תיאור כללי של הסיכונים

- סיכון אשראי:** הסיכון הנובע מן האפשרות שלווה/צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו בהתאם לתנאים המוסכמים. הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות החברה.
- סיכון שוק:** הינו הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוזי מאזניות, הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק, כגון: שינויים במחירים, שערים, מדדים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים. הפעילות העסקית של החברה חשופה לסיכונים שוק שמקורם בתנודתיות בשיעורי הריבית, בשערי החליפין, במדד המחירים לצרכן ובשווי ניירות ערך.
- סיכון תפעולי:** סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון החברה הנובע מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים.
- סיכונים אבטחת מידע ותקריט קיברנטיים:** הסיכון לאירועי דלף מידע הכוללים חומר עסקי רגיש ופרטי לקוחות וכן התקפות סייבר אשר מכוונות כנגד תשתיות החברה.
- סיכון משפטי:** סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון החברה הנובע מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, פגיעה בפעילות החברה הנובעת מפרשנות מוטעית של הוראת חוק או רגולציה, או קיומו של הליך משפטי (כגון תביעות ייצוגיות) המתנהל נגד החברה.
- סיכון רגולטורי:** סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון החברה הנובע משינויים מהותיים מתהליכי חקיקה ו/או מטיטוטות הוראות של גופים רגולטוריים שונים, הקובעים מגבלות על תחומי פעילות ומקורות הכנסה של החברה, או המטילים חובות שיישומן כרוך בעלויות משמעותיות לחברה.
- סיכון אסטרטגי:** הסיכון לפגיעה ברווח ובהון החברה הנובע מקבלת החלטות עסקיות שגויות, יישום לא נאות של החלטות עסקיות ואי ביצוע או אי התאמה של תוכנית העבודה לשינויים בסביבה העסקית.
- סיכון נזילות:** הינו סיכון לרווחי החברה וליציבותה, הנובע מאי יכולתה לספק את צרכי נזילותה, היכולת לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותיה במועד פירעון, מבלי להיקלע להפסדים חריגים.
- סיכון מוניטין:** הינו הסיכון לפגיעה מהותית בהכנסות או בהון החברה כתוצאה מתפיסת שלילית שנוצרה לחברה בקרב מחזיקי עניין ועלולה להיווצר ממספר רב של גורמים יחד ולחוד (כגון: תביעה צרכנית, קריסת מערכות, התנהגות החורגת מנורמות חברתיות ומקובלות וכיו"ב).
- סיכון ציות והלבנת הון:** הוא הסיכון הכרוך באי-ציות של החברה או מי מעובדיה, בכל מקום רלבנטי לפעילות החברה, להוראות החוק והרגולציה העוסקות ביחסי בנק לקוח, בדיני ניירות ערך, להוראות באיסור הלבנת הון ומימון טרור. מדיניות החברה בתחום הציות היא לקיים, את דרישות החוק והרגולציה בתחום הציות ואיסור הלבנת הון.

ב. מידע המפורט על הסיכונים בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים אשר מפורסם באתר האינטרנט של החברה.

סיכון אשראי

סיכון אשראי הינו האפשרות שלווה/צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו בהתאם לתנאים המוסכמים. סיכון האשראי הוא אחד הסיכונים אשר מנוהל, מנוטר ומבוקר בחברה, כמתחייב מאופי פעילותה כחברה העוסקת במתן אשראי. תהליך ניהול סיכוני האשראי מסייע לחברה להסתכל על הסיכון על פי תמהיל המוצרים המרכיב אותו. בהתאם להוראות של הפיקוח על הבנקים בנושא המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי ותיקון הוראות בנושא טיפול בחובות בעייתיים, מיישמת החברה, החל מיום 1 בינואר 2014 את הוראת ניהול בנקאי מספר 311 "ניהול סיכון אשראי" המתמקדת באימוץ הגישה שבה נדרשת מעורבות גורם בלתי תלוי ביחידות העסקיות, בתמיכה בקבלת החלטות אשראי נאותות, תוך התייחסות ומעורבות בגיבוש מדיניות האשראי, סיווג חובות בעייתיים ואישור חשיפות אשראי מהותיות. בחברה יחידת בקרת אשראי עצמאית הכפופה למנהל הסיכונים הראשי בהתאם לדרישה בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 כי החל מיום 1 באפריל 2015 תפעל יחידת בקרת האשראי הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של התאגיד הבנקאי או חברת כרטיסי אשראי, או לגורם אחר שאינו תלוי ביחידות העסקיות או לדירקטוריון. החברה משקיעה באורח שוטף משאבים בהכשרת עובדיה העוסקים בקבלת החלטות, בהערכת סיכונים באשראי ובשיפור של כלי בקרה ומערכות מידע ממוחשבות העומדים לרשותם. המבנה הארגוני לניהול סיכוני האשראי כולל את הממשל התאגידי ושלושת מעגלי הבקרה. התפיסה המנחה את ניהול הסיכון האשראי בחברה הינה כי נוטל הסיכון הינו האחראי הישיר לניהול הסיכון. מנהל הסיכונים הראשי הינו גורם בלתי תלוי, ואולם אחריותו אינה מייטרת את אחריות אגף אשראי ומימון לביצוע בקרה ביחס לסיכונים שבאחריותו, באמצעות מחלקת מטה בקרה ותפעול אשראי, המהווה גורם בקרה המבצע "בקרת-על" בתהליך ניהול סיכוני האשראי במסגרת מעגל הבקרה הראשון.

מעגל הבקרה הראשון כולל את היחידות העסקיות אשר נוטלות את סיכוני האשראי ואחריות לניהול השוטף של אותם סיכונים ומחלקות אשר הינן בממשק עם יצירת הסיכון. המחלקות העסקיות באגף האשראי ומימון העוסקות במתן האשראי אחריות לניטור האשראי.

מעגל הבקרה השני כולל את מנהל הסיכונים הראשי ומחלקת ניהול סיכונים, הפועלים באופן עצמאי ובלתי תלוי במחלקות העסקיות. מעגל הבקרה השני אחראי לגיבוש מתודולוגיות וכלים כמותיים להערכת החשיפה לסיכוני אשראי, גיבוש המלצות לדירקטוריון בנושא מדיניות החשיפה לסיכוני אשראי והערכה ודיווח בלתי תלויים על פרופיל סיכוני האשראי של החברה.

מנהל הסיכונים הראשי הינו גורם בלתי תלוי, העומד בראש מעגל הבקרה השני המהווה פונקציית ניהול ובקרה בלתי תלויה אחר סיכוני האשראי ואופן ניהולם. להלן עיקרי תחומי האחריות של מנהל הסיכונים הראשי בתהליך ניהול ובקרת סיכוני האשראי:

גיבוש מדיניות האשראי - מנהל הסיכונים הראשי אחראי לסייע למנכ"ל בגיבוש מסמך מדיניות האשראי, תוך שיתוף כל הגורמים הרלוונטיים בחברה, ובפרט מנהלי הקווים העסקיים.

מעורבות בהליך אישור חשיפות אשראי - מנהל הסיכונים הראשי הינו חבר בוועדת האשראי בראשות מנכ"ל ובוועדת האשראי האגפית (במעמד משקיף), והוא מעורב בהליך אישור חשיפות אשראי מהותיות לחברה.

גיבוש המלצות על שיעורי ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי - מנהל הסיכונים הראשי אחראי לגיבוש המלצות ביחס לשיעורי ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי, באמצעות מחלקת ניהול סיכונים ובהתאם למתודולוגיה שנקבעה בחברה.

בקרת ניהול סיכוני אשראי - מנהל הסיכונים הראשי אחראי לפעילות בקרת ניהול סיכוני האשראי המבוצעות על ידי מחלקת ניהול סיכונים.

מעגל הבקרה השלישי כולל את הביקורת הפנימית, אשר הינה גורם בלתי תלוי, המדווח לדירקטוריון ועורך ביקורת תקופתית או שוטפת על אופן ניהול הסיכונים ותקינות ההליכים המבוצעים על ידי הגורמים השונים בחברה. הביקורת הפנימית פועלת בהתאם לתכנית הביקורת המאושרת על ידי ועדת הביקורת של הדירקטוריון, ומגישה דוחות ביקורת לעיונה, כמתחייב מהוראות הרגולציה הרלוונטית.

סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים

החברה מיישמת את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". ביום 10 בפברואר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי בחברות כרטיסי אשראי. היתרות מוצגות להלן בהתאם לחוזר האמור.

טבלה 4 – סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים

יתרה ליום 31 בדצמבר 2016	יתרה ליום 31 במרץ	
	2016	2017
במיליוני ש"ח		
1. סיכון אשראי בעייתי (1) (2) (3)		
27	23	32
		סיכון אשראי פגום
21	10	25
		סיכון אשראי נחות
198	154	200
		סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
246	187	257
		סך הכל סיכון אשראי בעייתי
-	-	-
		מזה חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 יום או יותר
2. נכסים שאינם מבצעים (2)		
27	23	32
		חובות פגומים
27	23	32
		סך הכל נכסים שאינם מבצעים

- (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
 (2) סיכון האשראי מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.
 (3) לחברה לא קיים סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי.

טבלה 5 – תנועה ביתרות חוב (1) פגומות שנבחנו פרטנית

לשלושה חודשים שהסתיימו		
ביום 31 במרץ		
	2016	2017
במיליוני ש"ח		
	7	11
יתרת חובות פגומים לתחילת תקופה		
	*-	1
יתרות שסווגו כפגומים במהלך התקופה, נטו		
	-	-
חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום		
	(*-) (1)	(1)
מחיקות חשבונאיות, נטו		
	(*-) (1)	(1)
גביית חובות שסווגו כפגומים בתקופה, נטו (2)		
יתרת חובות פגומים לסוף תקופה	7	10

- * סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.
 (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.
 (2) גבייה מבתי עסק נעשית באמצעות קיזוז שוברים חדשים שנקלטו במערכת.

טבלה 6 – מדדי סיכון ואשראי

31 בדצמבר	31 במרץ		
	2016	2017	
%	%	%	
0.17	0.15	0.19	א. שיעור יתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	-	-	ב. שיעור יתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי שאינם פגומים שנמצאים בפיגור 90 יום או יותר מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
0.54	0.36	0.56	ג. שיעור סיכון אשראי בעייתי מסיכון אשראי כולל
0.51	0.38	0.55	ד. שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
0.29	0.22	0.43	ה. שיעור המחיקות נטו בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
0.91	0.78	0.91	ו. שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
*-	*-	*-	ז. שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, מיתרת חייבים שנבחנו פרטנית בגין פעילות בכרטיסי אשראי
*-	*-	*-	ח. שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, מיתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי בתוספת יתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי אשר בפיגור של 90 ימים או יותר
31.29	26.89	44.74	ט. שיעור המחיקות נטו בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

* גבוה מ-100%.

איכות האשראי

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. מצב הפיגור משפיע על סיווג חובות המוערכים על בסיס קבוצתי (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור). לאחר 150 ימי פיגור, החברה מבצעת מחיקה חשבונאית של החוב.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים

בשנים האחרונות מציגה החברה מגמת צמיחה עקבית בתחום האשראי לאנשים פרטיים. החברה רואה בתחום זה את אחד ממנועי הצמיחה המרכזיים שלה בשנים הקרובות, וזאת תוך ניהול סיכונים מושכל. הרחבת פעילות העמדת אשראי לאנשים פרטיים מבוצעת באמצעות פעילות מגיבה ויזומה מבוססת צרכי לקוח המציעה ללקוחות את מגוון מוצרי האשראי הקיימים בחברה, כגון: הלוואות לכל מטרה, הלוואות על בסיס מסגרת בכרטיס האשראי וכן הלוואות רכב המבוססת על שיתופי פעולה עם חברות בתחום הרכב במשק. לחברה מדיניות ונוהל בהתאמה המטפלים בתהליכי העבודה והכללים בגין פנייה יזומה למכירת אשראי לאנשים פרטיים. כאמור, נוהל עבודה בנושא מתן אשראי ללקוחות הפרטיים המתבסס על המדיניות, קובע, בין היתר, הגדרת תסריטי שיחה למכירת אשראי אשר כוללים מתן מידע ללקוח בנוגע לתנאי האשראי כגון: סכום האשראי, תקופת האשראי, ריבית נומינלית ומתואמת, סכום משוער לפירעון חודשי וכן דרכי התקשרות לצורך בירורים. כמו כן קובע הנוהל התייחסות לצרכי הלקוח ומאפייניו וכן תיעוד של נתוני הפנייה ללקוחות. בנוסף, הנוהל מכיל הגדרה של אוכלוסייה אשר אליה לא תבצע פניה יזומה למתן אשראי וזאת על מנת לעמוד בכללי הרגולציה. האשראי המועמד לאנשים פרטיים מותאם לדירוג הסיכון של הלקוח. לקוח המקבל אשראי מחויב לחתום על הסכם הלוואה המפרט את כל תנאי האשראי לרבות: סכום האשראי, שיעור הריבית, תקופת האשראי, תדירות התשלומים וכן לוח סילוקין הנכון ליום העמדת האשראי המציג את התזרים השוטף בגין תשלומי הלוואה. ניהול סיכון האשראי לאנשים פרטיים כולל תהליכי חיתום וכן ניטור ומעקב שוטף אחרי סיכון הלקוחות.

חיתום אשראי לאנשים פרטיים

תהליך חיתום האשראי ודירוג הסיכון לאנשים פרטיים מתבסס על מודלים סטטיסטיים מתקדמים. דירוג זה משמש כבסיס תומך החלטה לגבי גובה האשראי ושיעור הריבית שנקבעת ללקוח. המודלים עוברים ניטור שוטף, בדיקות טיוב וכיול תקופתיות וקבועות אחת לשנה וזאת בהתאם לדרישות פנימיות ורגולטוריות. החיתום מתבצע בשני אופנים: חיתום אוטומטי המבוסס על מודלי דרוג וחוקה עסקית, הנכתבים בכלים מתקדמים מתוך ראיית כלל פעילות הלקוח בחברה, וחיתום ידני המתבצע במקרים בהם נדרשת בדיקה נוספת מעבר לחיתום האוטומטי.

חיתום אוטומטי

מעל ל-90% מהחלטות האשראי מתקבלות באמצעות תהליך החיתום האוטומטי. תהליך זה מבוסס על דירוג לקוחות חדשים וקיימים במודלים סטטיסטיים מתוקפים (9 רמות דירוג סיכון שונות ודירוג סיכון נוסף במקרה של כשל ובסך הכל 10 רמות דירוג). המודלים משולבים בתוך חוקה עסקית הבוחנת את מצבו של הלקוח על סמך נתונים הנאספים ממקורות המידע של החברה וממקורות מידע חיצוניים נוספים. תהליך החיתום האוטומטי מדרג את רמת הסיכון של הלקוח. על סמך דירוג זה מוצע ללקוח אשראי בהיקף, במחיר ולתקופה התואמים את דירוג הסיכון שלו המשתקף במערכות החברה וכן את תיאבון הסיכון של החברה. דירוג הסיכון של הלקוח מתעדכן ומנוטר באופן שוטף לאורך תקופת האשראי שניתנה ללקוח.

חיתום ידני

תהליך החיתום הידני מתבצע במקרים בהם סכום האשראי המבוקש גבוה ו/או כאשר המערכת האוטומטית קובעת כי יש צורך במידע נוסף לגבי הלקוח. במקרים אלה, מועברת הבקשה לחיתום האשראי על ידי עובדי אגף אשראי ומימון בהתאם לסמכויות האשראי. הבקשה מועברת בליווי מידע מפורט של תהליך החיתום האוטומטי. החלטת החיתום האוטומטי. החלטת האשראי הסופית מבוססת הן על המלצת המודל והן על ניתוח המידע הנוסף שהתקבל. החלטת החיתום הידני מתועדת במערכת. החברה עוקבת אחר שינוי במאפייני הסיכון. כחלק מתהליכי הניטור והמעקב בנושא ניהול הסיכון, מעת לעת נעשות פעולות התאמה ועדכון עקרונות תהליכי חיתום האשראי במטרה להפחית את הסיכון כגון:

- התאמת המודלים.
- עדכון סכומי הלוואות פוטנציאליות ללקוחות עתידיים למול רצועת דירוג הסיכון שלהם.
- עדכון והתאמת מח"מ הלוואות פוטנציאליות עתידיות בהתאם לדירוג הסיכון.
- התאמת שיעור הריבית לסיכון לווים עתידיים.
- ניהול יעדי העמדת אשראי בהתאם לדירוג סיכון הלקוחות.

החברה מנהלת את סיכון האשראי לאנשים פרטיים באמצעות מדיניות האשראי ותהליכי בקרה שוטפים ותקופתיים, הפעילות מתחלקת לפעילות ניהול הסיכון ופעילות בקרה.

פעילות ניהול הסיכון

- ניהול חשיפות האשראי ללקוחות פרטיים מתבצע לפי חשיפה מקסימלית ללקוח הנקבעת בהתאם לפרמטרים שונים כגון: דירוג סיכון, מוצרי אשראי, ותק הלקוח, היסטוריית פירעונות ועוד.
- סכום של הלוואה לכל מטרה ללקוחות פרטיים מוגבלת לסכום מקסימלי של 60 אלפי ש"ח ולתקופה של עד 60 חודשים, כאשר מח"מ התיק עומד על כ-24 חודשים. סכום הלוואה בפועל נקבע לפי דירוג הסיכון של הלקוח.
- מדיניות תמחור האשראי לאנשים פרטיים מותאמת לדירוג הסיכון של הלקוחות.
- מגבלות האשראי בחברה מגבילות את החשיפה ללקוחות פרטיים ברמת סיכון גבוהה, מתוך סך תיק האשראי לאנשים פרטיים.
- מדרג סמכויות האשראי בחברה מגביל את יכולת אישור חשיפות אשראי לאנשים פרטיים בהתאם להיררכית סמכויות פנימית.
- שיעור המימון לאשראי לרכב, נקבע עבור כל לקוח בהתאם לבחינה פרטנית של הלקוח. ניתן להעמיד אשראי למימון רכב עד ל-100% מימון ולתקופה של עד 72 חודשים.

פעילות הבקרה

פעילות הבקרה כוללת שני מעגלי בקרה. במסגרת מעגל הבקרה הראשון:

פיקוח ומעקב אחר סיכון האשראי לאנשים פרטיים

פיקוח על מאפייני סיכון האשראי לאנשים פרטיים נעשה באופן שוטף. עיקרי פעולות פיקוח על סיכון האשראי הינן: **מעגל הבקרה הראשון** מבוצע באגף אשראי ומימון בחברה. הניטור מתחיל ביחידה העסקית האחראית על העמדת האשראי לאנשים פרטים בסיוע פעילות אנליזה ומודלים של מחלקת פיתוח ומידע אשראי והן במסגרת פעילות הבקרה של מחלקת מטה, בקרה ותפעול אשראי כולן אגף אשראי ומימון בחברה. פעילות מעגל הבקרה הראשון:

- בקרות יומיות העוסקות בעיקר בעמידה במגבלות אשראי וסמכויות.
- בחינה פרטנית של אשראי שהועמד ללקוחות קיימים. נבדקים שינויים בנתוני הלקוחות ובמצב האשראי שלהם.
- אשראי בכרטיסים - נבדקים סכומים חריגים שהועמדו ותקינות הריביות שהועמדו בהלוואות באמצעות הכרטיס.
- בתחום הלוואות הרכב נבדקים תקינות ההזרמה, עמידה במגבלות, שעבודים ומשכונים, תקינות מסמכים משפטיים ונעשית בקרה חודשית על התיק.

מעגל הבקרה השני מבוצע באגף ניהול סיכונים וביטחון. במסגרת מעגל בקרה זה פועלת יחידת בקרה עצמאית הכפופה למנהל הסיכונים הראשי. ליחידה תכנית בקרה שנתית המותאמת להנחיות בנושא הבקרה כפי שמופיעות בניהול בנקאי תקין מספר 311 "ניהול סיכון אשראי". התוכנית כוללת הערכה בלתי תלויה ומתמשכת של תהליכי ניהול סיכון האשראי, כאשר תוצאות סקירות אלו מדווחות ישירות לדירקטוריון ולהנהלה הבכירה בחברה.

במסגרת מעגל הבקרה השני מבוצעות סקירות אשראי כדלקמן:

- נבדק אשראי מהותי (מעל 100 אלף ש"ח).
- נבדק מדגם מספק של אשראי אחר שאינו מהותי.
- נבדק אשראי בעייתי לסוגיו השונים (נחות, פגום ובהשגחה מיוחדת).
- נבדק אשראי אשר תנאיו שונו, אולם אינו מסווג כבעייתי.
- נבדק אשראי שנקבע על ידי החברה או על ידי הפיקוח על הבנקים כמחייב תשומת לב מיוחדת של ההנהלה.
- נבדק אשראי מתוך אשראי לאנשים קשורים.
- נבדק אשראי היוצר מוקדי ריכוזיות של סיכון האשראי.

עומק הסקירות המבוצעות כולל מספר היבטים, לרבות:

- א. איכות האשראי (לרבות ביצועי הלווה).
- ב. צינת למדיניות הדירוג ולמדיניות הסיווג כולל חוות דעת על דירוג הלקוח.
- ג. עמידה בהתניות שנקבעו בהסכם האשראי.

- ◆ מדיניות האשראי של החברה מאושרת אחת לשנה על ידי הנהלת ודירקטוריון החברה. המדיניות כוללת, כאמור, גם פרק המתייחס לאשראי לאנשים פרטיים.
- ◆ החברה מגדירה יעדי איכות אשראי בתחום האשראי לאנשים פרטיים אשר מנוטרים במסגרת תכנית העבודה השנתית של החברה.
- ◆ מעגל הבקרה הראשון מכין מידי חודש נתונים לגבי תמהיל תיק האשראי של החברה. התמהיל מציג, בין היתר, את פילוח התיק לפי מוצרי אשראי, ענפים, דירוגי סיכון, פריסה גיאוגרפית, עמידה במגבלות רגולטוריות ופנימיות, ניתוח תשואה מול סיכון, שיעורי כשל ועוד. המידע מועבר ברמה חודשית להנהלת החברה ואחת לרבעון מוצג לדירקטוריון החברה.
- ◆ מעגל הבקרה השני בראשותו של מנהל הסיכונים הראשי מדווח דיווח בלתי תלוי הכולל מסמך המתאר את סיכוני האשראי של החברה. המידע מוצג להנהלת החברה בתדירות חודשית ולדירקטוריון מוצג המידע אחת לרבעון.
- ◆ החברה מקבלת החלטות לגבי תפעול וניהול האשראי לאחר בחינה ועיון בתוצאות הדוחות של מעגל הבקרה הראשון והשני יחדיו.
- ◆ לחברה נהלי עבודה בתחום אשראי לאנשים פרטיים. הנהלים מעודכנים באופן שוטף על-ידי המחלקות השונות.

נתונים בגין סיכון אשראי לאנשים פרטיים

נכון ליום 31 במרץ 2017 סיכון האשראי בגין אנשים פרטיים עמד על 3,964 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,278 מיליון ש"ח ביום 31 במרץ 2016, שיעור גידול של כ-20.9% ול-3,728 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016 שיעור גידול של כ-6.3%.

סיכון אשראי בגין חשיפות לקבוצת לווים

בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בנושא מגבלות על חבות לווה בודד וקבוצת לווים. העדכון הינו בהמשך לפעולות קודמות של הפיקוח על הבנקים שנועדו לצמצם את ריכוזיות תיקי האשראי במערכת הבנקאית המקומית, ועל רקע המלצות ועדת באזל בנושא חשיפות גדולות. בין היתר, הגדרת ההון צומצמה להון רובד 1, והמגבלה על חבות של קבוצת לווים בנקאית לתאגיד בנקאי שונתה ל-15% במקום 25%. התיקונים להוראה נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2016, למעט לענין הגדרת הון, בה תופחת התוספת בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2018.

בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 313 לא קיימת קבוצת לווים שעולה על 15% מהון החברה (כהגדרתו בהוראה 313) ליום 31 במרץ 2017.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים ולמדינות זרות

לחברה קיימת חשיפה שאינה מהותית לארגונים הבינלאומיים MasterCard International Incorporated, Visa International, MasterCard Europe, ו-Visa Europe, בגין יתרות של מחזורי עסקאות שבוצעו על-ידי תיירים בארץ ובניכוי יתרות של מחזורי עסקאות שבוצעו על-ידי ישראלים בחו"ל שבגינן טרם זכתה החברה על-ידי הארגונים הבינלאומיים.

למידע המפורט על סיכון האשראי בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים אשר מפורסם באתר האינטרנט של החברה.

סיכון שוק

סיכון שוק הינו הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות, הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק, כגון: שינויים במחירים, שערים, מדדים ומרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים.

הפעילות העסקית של החברה חשופה לסיכונים שוק שמקורם בתנודתיות בשיעורי הריבית, בשערי החליפין, במדד המחירים לצרכן ובשווי ניירות ערך.

מדיניות ניהול סיכונים שוק של החברה מבוססת על הפרקטיקה המקובלת במערכת הבנקאית בישראל ועל ההנחיות העדכניות של הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 (מדידה והלימות הון) לניהול סיכונים שוק, הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 "ניהול סיכונים שוק" והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 333 "ניהול סיכון ריבית", תוך התאמתן לפרופיל הסיכון הייחודי של החברה. המדיניות אושרה על-ידי דירקטוריון החברה בחודש יוני 2016. מדיניות זו כוללת מגבלות על החשיפה שנועדה לצמצם את הנזק העלול להיגרם כתוצאה משינויים בשווקים השונים, בשיעורי הריבית, המדד, שערי המט"ח והמניות. דירקטוריון החברה מעדכן את המגבלות מעת לעת.

תפיסת ניהול סיכונים שוק תואמת את מדיניות ניהול סיכונים שוק של החברה.

מחלקת ניהול סיכונים משמשת כפונקציה ייעודית לניהול ובקרת סיכונים באופן בלתי תלוי בגורמים העסקיים. המחלקה עורכת בקרה אחר סיכונים שוק בחברה, ותפקידיה בתחום מוגדרים במסמכי מדיניות ייעודיים.

סיכונים שוק של החברה מנוהלים מתוך ראייה כוללת ואינטגרטיבית, עבור החברה וחברות הבנות שלה על בסיס מאוחד. מנהל סיכונים שוק של החברה הינו סמנכ"ל כספים ומנהלה.

על מנת ליישם את הנדרש על-פי מדיניות ניהול סיכונים שוק, משתמשת החברה במערכת ממוכנת ייעודית לניהול נכסים והתחייבויות. החברה סבורה שחשיפתה לסיכונים שוק אינה מהותית.

להלן פירוט הסיכונים השונים:

א. סיכון בסיס

החשיפה להפסד כתוצאה מהשפעתם של שינויים בבסיסי המחירים בשווקים השונים על ההפרש שבין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות בכל מגזר לרבות השפעה על פריטים חוץ מאזניים שעלול להתרחש כתוצאה מהשפעת השינויים בשערי החליפין של המטבעות השונים ושיעורי מדד המחירים לצרכן.

החברה מיישמת מדיניות כוללת לניהול סיכונים שוק במטבע ישראלי ובמט"ח.

ב. סיכון ריבית

החשיפה להפסד כתוצאה משינוי שיעורי הריבית בשווקים השונים. הסיכון נובע מהחשיפה לשינויים עתידיים בשיעורי הריבית והשפעתם האפשרית על ערכם של הנכסים וההתחייבויות של הקבוצה על פי גישת השווי הכלכלי, והשפעתם על הרווחים על פי גישת הרווחים. החשיפה נובעת בין היתר מהפער בין מועדי הפירעון ומועדי חישוב הריבית של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד ממגזרי ההצמדה. לצורך ניהול סיכון הריבית נבחנים הפערים בין הנכסים וההתחייבויות בתקופות עתידיות ומתבצעת, בתדירות חודשית, השוואה של מח"מ הנכסים, ההתחייבויות וההון.

החשיפה העיקרית לריבית הינה במגזר השקלי מכיוון שבמגזר זה ישנם נכסים ריבית קבועה.

ג. חשיפה לשווי ניירות ערך

מדיניות החברה קובעת אפשרות מוגבלת לביצוע פעולות בניירות ערך סולידיים בסיכון נמוך.

ד. מכשירים פיננסיים נגזרים

ככלל, מדיניות החברה קובעת שלא תבוצע כל פעילות לצורכי מסחר במכשירים פיננסיים נגזרים.

הפעילות היחידה המותרת לחברה במכשירים פיננסיים נגזרים הינה לצורכי גידור כלכלי.

למידע המפורט על סיכון שוק בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים [ניתן למצוא](#) בדוח על הסיכונים אשר מפורסם באתר האינטרנט של החברה.

טבלה 7 – שווי הוגן של מכשירים פיננסיים של החברה וחברות מאוחדות שלה, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית)

31 במרץ 2017					
במיליוני ש"ח					
סך הכל	מטבע חוץ *		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
16,981	35	163	103	16,680	נכסים פיננסיים
35	-	-	-	35	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
14,777	20	191	66	14,500	התחייבויות פיננסיות
35	-	-	-	35	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
2,204	15	(28)	37	2,180	שווי הוגן נטו, של מכשירים פיננסיים

31 במרץ 2016					
במיליוני ש"ח					
סך הכל	מטבע חוץ *		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
15,594	34	153	96	15,311	נכסים פיננסיים
60	-	-	-	60	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
13,368	24	152	63	13,129	התחייבויות פיננסיות
60	-	-	-	60	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
2,226	10	1	33	2,182	שווי הוגן נטו, של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2016					
במיליוני ש"ח					
סך הכל	מטבע חוץ **		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
16,558	28	142	103	16,285	נכסים פיננסיים
40	-	-	-	40	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
14,181	9	148	66	13,958	התחייבויות פיננסיות
40	-	-	-	40	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
2,377	19	(6)	37	2,327	שווי הוגן נטו, של מכשירים פיננסיים

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

טבלה 8 – השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של החברה וחברות מאוחדות שלה, למעט פריטים לא כספיים

31 במרץ 2017							
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית **							
שינוי בשווי הוגן		מטבע ישראלי					
סך הכל	סך הכל	סך הכל	מטבע חוץ ***		לא צמוד	צמוד	
			אחר	דולר			
במיליוני ש"ח							
באחוזים							
(0.1)	(2)	2,202	15	(28)	37	2,178	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
-	*-	2,204	15	(28)	37	2,180	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
0.1	2	2,206	15	(28)	37	2,182	קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד

31 במרץ 2016							
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית **							
שינוי בשווי הוגן		מטבע ישראלי					
סך הכל	סך הכל	סך הכל	מטבע חוץ ***		לא צמוד	צמוד	
			אחר	דולר			
במיליוני ש"ח							
באחוזים							
(0.1)	(2)	2,224	10	1	33	2,180	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
-	*-	2,226	10	1	33	2,182	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
0.1	2	2,228	10	1	33	2,184	קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד

31 בדצמבר 2016							
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית **							
שינוי בשווי הוגן		מטבע ישראלי					
סך הכל	סך הכל	סך הכל	מטבע חוץ ***		לא צמוד	צמוד	
			אחר	דולר			
במיליוני ש"ח							
באחוזים							
(0.1)	(3)	2,374	19	(6)	37	2,324	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
-	*-	2,377	19	(6)	37	2,327	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
0.1	3	2,380	19	(6)	37	2,330	קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

** "שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים" שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי הוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי הוגן של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזר ההצמדה.

*** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

סיכון נזילות

סיכון נזילות הינו סיכון לרווחי החברה וליציבותה, הנובע מאי יכולתה לספק את צרכי נזילותה, היכולת לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותיה במועד פירעון, מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

מטרתו של תהליך ניהול סיכונים הנזילות הינו להבטיח, בהלימה לסיבולת הסיכון שנקבעה, את יכולתה של החברה לממן את הגידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותיה במועד פירעון, וזאת מבלי להיקלע לקשיים ומבלי שייגרמו לה הפסדים מהותיים, לרבות הפסדים העלולים להיגרם בעקבות נזקי מוניטין מחוסר יכולת לממן את פעילותה העסקית של החברה.

סיכון הנזילות כולל את סיכון גיוס הנזילות, סיכון הנובע מפגיעה ביכולת גיוס הנזילות של החברה כתוצאה מאיבוד אמון השוק בחברה, אשר יכול להתמשש מאירועים פגיעה במוניטין, או פגיעה בשוק בו פועלת החברה.

החברה מיישמת מדיניות כוללת לניהול סיכון נזילות אשר אושרה בדירקטוריון בחודש יוני 2016, אשר מבוססת על הפרקטיקה המקובלת במערכת הבנקאית בישראל (Sound Practice) ועל ההנחיות העדכניות של הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 (מדידה והלימות הון) והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 (ניהול סיכון נזילות) תוך התאמתן לפרופיל הסיכון היחודי של החברה.

מדיניות זו מושגת על-ידי קיום מעקב שוטף אחר מצב הנזילות של החברה, באמצעות הרצת מודל פנימי לניהול סיכונים הנזילות, מעקב אחר מערכת אינדיקטורים לזיהוי לחצי נזילות, בחינת תרחישי קיצון ומערכת עזר לניהול תזרים שוטף. מנהל סיכונים הנזילות של החברה הינו סמנכ"ל כספים ומנהלה.

ביום 28 בספטמבר 2014 הפיץ הפיקוח על הבנקים חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. עוד נקבע כי, חברות כרטיסי האשראי לא נדרשות למלא אחר החוזר והן תמשכנה לעמוד בדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342. בהמשך, חברות כרטיסי אשראי יידרשו לעמוד במודל כמותי פיקוחי אשר יותאם למאפייני הפעילות שלהן.

החברה מיישמת מדיניות ניהול סיכון הנזילות בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 ובכלל זה עמידה ביחס נזילות מזערי, הנועד להבטיח שלחברה מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה הנותן מענה לצרכי הנזילות של החברה באופן זמן של 30 ימים בתרחישי קיצון. תרחישי הקיצון כוללים זעזוע ספציפי לחברה, זעזוע מערכתי וזעזוע המשלב ביניהם.

דירקטוריון החברה קובע אחת לשנה את הסיבולת לסיכון לאור המלצות ההנהלה, הבאה לידי ביטוי באמצעות קביעת מגבלות החשיפה לסיכון ואסטרטגיית המימון. הסיבולת לסיכון נקבעת בהתאם לתוכניות האסטרטגיות של החברה, מדיניותה העסקית ומצב השווקים.

החברה מממנת את פעילותה השוטפת בעיקר באמצעות אשראי מבנקים, הלוואות מחברה אחות ותזרים מפעילות שוטפת. כדי לשמור על מגוון מקורות המימון, החברה מקפידה לגוון את ניצולם של אמצעי המימון באמצעות שימוש במקורות מימון שונים בכל פעם, לפי העניין. בנוסף החברה פועלת להבטחת קו נזילות ממוסדות פיננסיים.

כמו כן, החברה מנהלת מעקב שוטף אחר תמהיל מקורות המימון וקבעה מגבלות שנועדו על מנת להבטיח פיזור נאות של מקורות המימון.

סיכון אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות

אבטחת מידע מוגדרת כמכלול הפעולות, האמצעים והבקורות הננקטים והמיושמים במערכות מידע, על מנת להגן עליהן מפני פגיעה בזמינות ובשירדות, מפני חשיפה לא רצויה, מפני שינוי במזיד או בשוגג של המידע ומפני פגיעה בשלמות המידע ובאמינותו.

המטרה הכללית של אבטחת מידע בחברה היא שמירה על חיסיון, שלמות, זמינות ואמינות המידע, מפני פגיעה במתכונן או שלא במתכונן על ידי עובד החברה בעבר ו/או בהווה או על ידי גורמים חיצוניים.

החברה מנהלת מידע אודות לקוחותיה, מידע שמהווה נכס עיקרי שעליו מתבססים עסקי החברה. יש להגן על המידע מפני סיכונים, הגנה שעולה בקנה אחד גם עם דרישות הדין וההכרה בפרטיותם של לקוחות החברה. מדיניות אבטחת המידע של החברה חלה על חברות הקבוצה.

אבטחת המידע בחברה מתעדכנת באופן שוטף אחר התפתחויות טכנולוגיות ומתאימה את רמת האבטחה ובקרת הגישה למערכות על פי השינויים ברמת הסיכונים הנגזרים מהשינויים הטכנולוגיים.

סיכון סייבר הינו פוטנציאל לנזק שנובע מהתרחשות ארוע סייבר, בהתחשב ברמת סבירותו וחומרת השלכותיו. ארוע סייבר הינו ארוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכת מחשוב ו/או מערכת ותשתיות משובצות מחשב, על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים) לתאגיד הבנקאי אשר עלולה לגרום להתמששות סיכון סייבר. יצוין, כי בהגדרה זו נכללים גם נסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא נגרם נזק בפועל. בחודש מרץ 2015 פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 361 בנושא ניהול הגנת הסייבר. ההוראה כוללת את עקרונות היסוד לניהול הגנת הסייבר ובין היתר מפרטת ההוראה באופן סדור את הדרישה לקיום תהליכי ניהול סיכונים סייבר. בשנים האחרונות משקיעה החברה משאבים ניכרים בתחום זה ועם פרסום ההוראה החברה נערכה עם תוכנית פעולה שאושרה בהנהלה, לשילוב הדרישות בהוראה החדשה בחברה בנוסף להוראות אחרות החלות עליה בנושא זה. כגון: המשכיות עסקית, ניהול סיכונים וכל זאת בהתאם להבהרות שניתנו על ידי בנק ישראל בנוגע לאופן ומועדי היישום.

תקריות קיברנטיות עלולות להתרחש כתוצאה מהתקפות מכוונות או מאירועים לא מכוונים. התקפות קיברנטיות כוללות, בין היתר, השגת גישה לא מורשית למערכות ממוחשבות על מנת לבצע שימוש שלא כדין בנכסים או במידע רגיש, חבלה במידע או שיבושים בפעילות. התקפות קיברנטיות עשויות להתבצע באופן שלא דורש השגת גישה לא-מורשית, כגון התקפות המיועדות להשבתת השירות של אתרי אינטרנט.

לאחרונה חל גידול בחשיפת מוסדות פיננסיים בארץ ובעולם לאיומי סייבר המתאפיינים, בין היתר, בתחכום הולך וגובר של התקפות, בעוצמת הנזק הפוטנציאלי, בקושי לזהות התקפות וביכולות של היריבים. נוכח העובדה שישראל, ובפרט המגזר הפיננסי, מהווים יעד להתקפה מצד יריבים שונים, התאגידים הבנקאיים בארץ חשופים אף יותר לאיומי סייבר. מתוך הכרה בחשיבות ההגנה על פרטיות לקוחות החברה וכמתחייב מדרישות הדין והוראות ניהול בנקאי תקין מספר 357 ו-361, החברה משקיעה משאבים ותשומות שיאפשרו ניהול אפקטיבי של הגנת מידע ותשתיות מחשוב מפני איומי סייבר, כחלק ממערך ניהול הסיכונים ומסגרת העבודה להמשכות עסקית בחברה.

למידע המפורט על הסיכונים בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים [ניתן למצוא](#) בדוח על הסיכונים אשר מפורסם באתר האינטרנט של החברה.

מדיניות חשבונאית ואומדנים קריטיים, בקרות ונהלים

מדיניות חשבונאית ואומדנים קריטיים

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על-פי כללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו שעיקרם מפורט בביאור 2 "כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית" לדוחות הכספיים השנתיים. בעת עריכת הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת החברה בהנחות, הערכות ואומדנים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של החברה.

חלק מההערכות והאומדנים כרוכים באי וודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. הנהלת החברה סבורה כי האומדנים וההערכות שישמשו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי נכון למועד עריכת הדוחות הכספיים.

הנושאים החשבונאיים העיקריים הינם: הפרשה להפסדי אשראי, התחייבויות תלויות והתחייבויות לזכויות עובדים. במהלך התקופה המדווחת לא אירעו שינויים במדיניות החשבונאית של החברה בנושאים קריטיים, אשר מפורטת בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2016.

גילוי לגבי בקרות ונהלים

בקרות ונהלים לגבי הגילוי והבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, יחתמו מנכ"ל החברה והחשבונאית הראשית, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם חוק "Sarbanes-Oxley" שנחקק בארצות הברית. שני הסעיפים בחוק הנ"ל אוחדו על-ידי הפיקוח על הבנקים בחודש ספטמבר 2008 בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 309, וביוני 2009 הותאמו הוראות הדיווח לציבור בהתאם. שתי ההוראות בחוק הנ"ל מקוימות בחברה ממועד תחולתן:

- הוראת סעיף 302 בדבר האחריות לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי מקוימת רבעונית החל מהדוחות הכספיים של ה-30 ביוני 2007.
  - הוראת סעיף 404 בדבר האחריות לבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי מקוימת עבור סוף השנה החל מהדוחות הכספיים של ה-31 בדצמבר 2008.
- החברה מבצעת באופן שוטף עדכון ותיעוד של תהליכים קיימים וכן מיפוי ותיעוד של תהליכים לרבות תהליכים מהותיים חדשים ובחינת אפקטיביות של נהלי הבקרה הפנימית על דיווח כספי באמצעות בדיקה מחודשת של הבקרות העיקריות. הדירקטוריון והנהלת החברה העריכו כי הבקרות שזוהו כאמור, הינן אפקטיביות בהשגת יעדי הבקרה בדבר שמירה על קיום, דיוק, ושלמות. יעדי בקרה אלו עונים לקריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית של ה-(COSO).

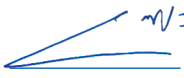
הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאית הראשית של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה והחשבונאית הראשית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון הראשון המסתיים ביום 31 במרץ 2017, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

ד"ר רון וקסלר
 מנהל כללי

רון שטיין
 יו"ר הדירקטוריון

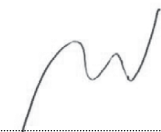
תל אביב, 17 במאי 2017.

הצהרת המנהל הכללי

אני, ד"ר רון וקסלר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של ישראל כרטס בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ⁽¹⁾. וכן:
  - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק בטחון סביר לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי. וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.
 (1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה" (פרק 620).

ד"ר רון וקסלר
מנהל כללי

תל אביב, 17 במאי 2017.

הצהרת החשבונאית הראשית

אני, סיגל ברמק, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של ישראלכרט בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ⁽¹⁾. וכן:
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק בטחון סביר לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי. וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.
 (1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה" (פרק 620).

סיגל ברמק

מנהלת המחלקה לחשבות וכספים
 חשבונאית ראשית

תל אביב, 17 במאי 2017.

ישראלכרט בע"מ והחברות המאוחדות שלה

תמצית דוחות כספיים ביניים

ליום 31 במרץ 2017

תוכן העניינים

עמוד	
39	סקירת רואי החשבון המבקרים
41	תמצית דוחות רווח והפסד ביניים מאוחדים
42	תמצית דוחות ביניים מאוחדים על הרווח הכולל
43	תמצית מאזנים ביניים מאוחדים
44	תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון
45	תמצית דוחות ביניים על תזרימי המזומנים מאוחדים
47	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של ישראלכרט בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של ישראלכרט בע"מ וחברות בנות שלה (להלן: "החברה"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרץ 2017 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופה ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופת ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון ישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 2.ג.7. בדבר יוזמות רגולטוריות ולביאור 7.ד. בדבר בקשות לאישור תובענות מסוימות כתובענות ייצוגיות נגד החברה.

זיו האפט

רואי חשבון

סומך חייקין

רואי חשבון

תל אביב, 17 במאי 2017.

תמצית דוחות רווח והפסד ביניים מאוחדים

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		ביאור
	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
הכנסות			
1,433	337	359	2 מעסקאות בכרטיסי אשראי
233	53	65	הכנסות ריבית, נטו
44	13	11	אחרות
1,710	403	435	סך כל ההכנסות
הוצאות			
80	14	22	בגין הפסדי אשראי ב.4.
557	132	145	תפעול
265	53	71	מכירה ושיווק
70	16	18	הנהלה וכלליות
399	95	89	תשלומים לבנקים
1,371	310	345	סך כל ההוצאות
339	93	90	רווח לפני מיסים
111	33	25	הפרשה למיסים על הרווח
228	60	65	רווח לאחר מיסים
			חלק החברה ברווחים של חברות
1	*-	*-	כלולת לאחר השפעת המס
229	60	65	רווח נקי
311	82	89	רווח נקי בסיסי ומדולל למניה רגילה (בש"ח)

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

סיגל ברמק

 מנהלת המחלקה לחשבות וכספים
חשבונאית ראשית

ד"ר רון וקסלר

מנהל כללי

רון שטיין

יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 17 במאי 2017.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות מאוחדים על הרווח הכולל

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2016	2016	
מבוקר	בלתי מבוקר		רווח נקי
229	60	65	
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים:			
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה			
1	(1)	*-	לפי שווי הוגן נטו
(45)	(3)	2	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים (1)
(44)	(4)	2	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים
השפעת המס המתייחס			
10	1	(* -)	
(34)	(3)	2	רווח (הפסד) כולל אחר, לאחר מיסים
195	57	67	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות החברה

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר. לפירוט נוסף ראה ביאור 8 בתמצית הדוחות הכספיים ביניים להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזנים ביניים מאוחדים

במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2016 מבוקר	ליום 31 במרץ		ביאור
	2016	2017	
			נכסים
109	90	121	מזומנים ופיקדונות בבנקים
16,238	15,344	16,613	4 חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
(147)	(119)	(152)	הפרשה להפסדי אשראי
16,091	15,225	16,461	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
20	18	20	ניירות ערך
3	2	3	השקעות בחברות כלולות
264	263	267	בניינים וציוד
571	439	637	נכסים אחרים
17,058	16,037	17,509	סך כל הנכסים
			התחייבויות
1,222	585	1,580	אשראי מתאגידים בנקאיים
12,089	11,936	12,277	5 זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
1,082	1,002	1,149	התחייבויות אחרות
14,393	13,523	15,006	סך כל ההתחייבויות
			7 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
2,665	2,514	2,503	הון המיוחס לבעלי מניות החברה
2,665	2,514	2,503	סך כל ההון
17,058	16,037	17,509	סך כל ההתחייבויות וההון

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון

במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017						
סך כל ההון	סך כל ההון			קרנות הון		הון המניות הנפרע
	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	המניות הנפרע וקרנות הון	מבעל שליטה	פרמיה על המניות	
2,665	2,620	(29)	74	17	57	*- יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
65	65	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(230)	(230)	-	-	-	-	דיבידנד
התאמות ושינויים הנובעים מ:						
(*-)	-	-	(*-)	(*-)	-	בגין הטבות שנתקבלו מבעל שליטה
1	-	-	1	-	1	הטבה עקב הקצאת מניות
2	-	2	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
2,503	2,455	(27)	75	17	58	*- יתרה ליום 31 במרץ 2017 (בלתי מבוקר)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016						
סך כל ההון	סך כל ההון			קרנות הון		הון המניות הנפרע
	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	המניות הנפרע וקרנות הון	מבעל שליטה	פרמיה על המניות	
2,456	2,391	5	60	8	52	*- יתרה ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)
60	60	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
התאמות ושינויים הנובעים מ:						
(*-)	-	-	(*-)	(*-)	-	הטבות שנתקבלו מבעל שליטה
1	-	-	1	-	1	הטבה עקב הקצאת מניות
(3)	-	(3)	-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
2,514	2,451	2	61	8	53	*- יתרה ליום 31 במרץ 2016 (בלתי מבוקר)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016						
סך כל ההון	סך כל ההון			קרנות הון		הון המניות הנפרע
	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	המניות הנפרע וקרנות הון	מבעל שליטה	פרמיה על המניות	
2,456	2,391	5	60	8	52	*- יתרה ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)
229	229	-	-	-	-	רווח נקי בשנה
התאמות ושינויים הנובעים מ:						
9	-	-	9	9	-	הטבות שנתקבלו מבעל שליטה**
5	-	-	5	-	5	הטבה עקב הקצאת מניות
(34)	-	(34)	-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
2,665	2,620	(29)	74	17	57	*- יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

** בגין חלק שהועבר לחברה מתוך התמורה שהתקבלה בבנק הפועלים ממכירת מניות ויזה.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות ביניים על תזרימי המזומנים מאוחדים

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	
	2016	2017
מבוקר	בלתי מבוקר	
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת		
229	60	65
רווח נקי לתקופה		
התאמות:		
(1)	(*_-)	(*_-)
82	17	18
80	14	22
(10)	2	(5)
(1)	(6)	4
*_	*_	*_
9	*_	*_
5	1	1
*_	2	3
שינויים בנכסים שוטפים		
(9)	(1)	(1)
13	4	1
(832)	(331)	7
(228)	203	(399)
(91)	6	(27)
(20)	(7)	(34)
שינויים בהתחייבויות שוטפות		
899	262	358
(37)	(190)	188
54	20	66
142	56	267

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות ביניים על תזרימי המזומנים מאוחדים (המשך)

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2016	2016	
מבוקר	בלתי מבוקר		
תזרימי מזומנים לפעילות השקעה			
(97)	(30)	(22)	רכישת בניינים וציוד
(1)	(1)	-	רכישת השקעה בחברה כלולה
(98)	(31)	(22)	מזומנים נטו לפעילות השקעה
תזרימי מזומנים לפעילות מימון			
-	-	(230)	תשלום דיבידנד לבעלי המניות
-	-	(230)	מזומנים נטו לפעילות מימון
44	25	15	עליה (ירידה) במזומנים
52	52	96	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
(*)	(2)	(3)	השפעת תנועות בשער חליפין על יתרות מזומנים
96	75	108	יתרת מזומנים לסוף התקופה
ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו			
242	54	68	ריבית שהתקבלה
8	2	2	ריבית ששולמה
1	*-	*-	דיבידנדים שהתקבלו
148	31	29	מסים על ההכנסה ששולמו
10	9	-	מסים על ההכנסה שהתקבלו
נספח א'			
פעולות השקעה ומימון שלא במזומן בתקופת הדוח			
(3)	(2)	(1)	רכישת בניינים וציוד כנגד התחייבות לספקים

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

ישראל כרט בע"מ (להלן: "החברה") הינה תאגיד שהתאגד בישראל בשנת 1975 והינה בשליטה של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "החברה האם" / "בנק הפועלים"). בעלת היתר השליטה בבנק הפועלים היא הגב' שרי אריסון. החברה הינה תאגיד עזר על פי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.

תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של החברה ליום 31 במרץ 2017 כוללת את אלה של החברה ושל החברות הבנות שלה (להלן: "הקבוצה") וכן את זכויות הקבוצה בחברות כלולות. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אלה אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 והביאורים הנלווים להם (להלן: "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיפים ג' ו-ד' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 17 במאי 2017.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

1. תמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים של החברה ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.

בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.

2. בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העקרויות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מסים על ההכנסה ביום 22 באוקטובר 2015 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מסים על ההכנסה.

בהתאם לחוזר, נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מסים על ההכנסה, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי בהתאם לפרק 740 בקודיפיקציה בדבר "מסים על הכנסה" ובנושא 740-830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ - מיסים על ההכנסה". הוראות אלו יחליפו את ההוראות הקיימות בהוראות הדיווח לציבור המבוססות בעיקרן על התקינה הבינלאומית בנושא מיסים על הכנסה (IAS 12).

בהתאם לחוזר נדרש ליישם את הכללים החדשים החל מיום 1 בינואר 2017. בעת יישום לראשונה יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקינה האמריקאית לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש. אין חובה להציג בדוחות בשנת 2017 את הגילוי בדבר הטבות מס שלא הוכרו. ליישום הכללים האמורים, לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

2. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: סוגיות במטבע חוץ; מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות; ואירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 21 במרץ 2016 פרסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא 830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים למדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, לרבות נושא 250 בקודיפיקציה בדבר "שינויים במדיניות חשבונאית ותיקון טעויות".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים לאירועים לאחר תאריך המאזן בהתאם לנושא 10-855 בקודיפיקציה בדבר "אירועים לאחר תאריך המאזן".

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר חלו מיום 1 בינואר 2017 ואילך. יודגש, כי ביישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", בתקופות מדווחות עד ליום 1 בינואר 2019, בנקים וחברות כרטיסי אשראי לא יכללו את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, אלא ימשיכו לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא זה. כמו כן, תקן חשבונאות בינלאומי 29 בדבר "דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא ייושם החל ממועד תחילת החוזר. מובהר, כי אין שינוי במועד שבו הופסקה ההתאמה של דוחות כספיים של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לאינפלציה וכי הדוחות הכספיים יערכו על בסיס סכומים מדווחים, אלא אם כן נאמר אחרת בהתאם להוראות הדיווח לציבור. ליישום הכללים האמורים, לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

3. עדכון תקינה חדש בנושא תשלום מבוסס מניות

בחודש מרץ 2016 פרסם המוסד לתקינה חשבונאית בארה"ב (להלן: ה-"FASB") את עדכון תקינה מספר 09-2016 לקודיפיקציה, אשר מהווה תיקון להוראות ASC 718 בנושא "תשלום מבוסס מניות" (להלן: "התיקון"). תכליתו של התיקון הינה לפשט היבטים שונים בטיפול החשבונאי בתשלומים מבוססי מניות.

נדרש ליישם שינוי זה בדרך של מכאן ולהבא. כמו כן, בהתאם לתיקון, הטבות מס עודפות יוכרו במועד התהוותן וזאת בשונה מההוראות הקיימות כיום ב-US GAAP לפיהן הכרה בהטבות מס אילו נדחתה עד למועד בו הן הקטינו את ההכנסה החייבת. ההוראות יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהדוחות הכספיים השנתיים והביניים בתקופות שמתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2016. החברה בחנה את השלכות יישום ההוראות החדשות, להערכת החברה ליישום אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בינואר 2015 פרסם חוזר בנושא "אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא הכנסה מחוזים עם לקוחות". החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאיים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. התקן קובע כי ההכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שרותים ללקוח.

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא הוראות המעבר לשנת 2016, נדרש ליישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור בהתאם לחוזר בדבר אימוץ עדכון לכללי החשבונאות בנושא "הכנסות מחוזים עם לקוחות" החל מיום 1 בינואר 2018.

התקן מכיל מודל יחיד החל על חוזים עם לקוחות הכולל חמישה שלבים על מנת לקבוע את עיתוי הכרה בהכנסה ואת סכומה:

- א. זיהוי החוזה עם הלקוח.
  - ב. זיהוי מחויבויות ביצוע נפרדות בחוזה.
  - ג. קביעת מחיר העסקה.
  - ד. הקצאת מחיר העסקה למחויבויות ביצוע נפרדות.
  - ה. הכרה בהכנסה עם קיום מחויבויות הביצוע.
- כמו כן, התקן קובע כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להערת הסחורות או מתן שרותים ללקוח.

בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי ההשוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה.

התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפיקציה. בנוסף בהוראות בנק ישראל הובהר כי ככלל הוראות התקינה החדשות לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית.

החברה בוחנת את ההשפעה של התקן על דוחותיה הכספיים וטרם בחרה בחלופה ליישום הוראות המעבר.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

2. תקן אמריקאי חדש בנושא מדידת מכשירים פיננסיים

ביום 5 בינואר 2016 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (להלן: ה-"FASB") תקן בנושא הכרה ומדידה של מכשירים פיננסיים ASU 2016-01. התקן החדש משנה את הטיפול החשבונאי בהשקעות במניות במאזן ובדוח רווח והפסד, וכן משנה את אופן ההכרה בשינויים בשווי ההוגן של התחייבויות המטופלות לפי חלופת השווי ההוגן. עיקרי התקן החדש הינם, בין היתר, השקעות במכשירים הוניים בעלי שווי הוגן זמין (Readily determinable fair value) - על ישויות למדוד השקעות במכשירים הוניים אלו בשווי הוגן, ולהכיר בשינויים בשווי ההוגן ברווח והפסד. אין אפשרות להכיר בשינויים ברווח הכולל האחר. יישום התקן החדש יחול בתקופות שנתיות המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2017, כולל תקופות הביניים בתקופות שנתיות אלו. התקן ייושם למפרע תוך רישום ההשפעה המצטברת כנגד העודפים בתחילת תקופת הדיווח בה התקן מיושם לראשונה. ההוראות בדבר השקעות במכשירים הוניים שאינם בעלי שווי הוגן זמין, ייושמו מכאן ואילך.

3. אימוץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב

ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר על ידי הפיקוח על הבנקים בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב.

החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- פעילויות שהופסקו בהתאם לנושא 20-205 בקודיפיציה בדבר "פעילויות שהופסקו";
- רכוש קבוע בהתאם לנושא 360 בקודיפיציה בדבר "רכוש קבוע";
- רווח למניה בהתאם לנושא 260 בקודיפיציה בדבר "רווח למניה";
- דוח על תזרימי המזומנים בהתאם לנושא 10-230 בקודיפיציה בדבר "דיווח על תזרימי מזומנים";
- דיווח לתקופות ביניים בהתאם לנושא 270 בקודיפיציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים";
- מדידה וגילוי של ערבויות בהתאם לנושא 460 בקודיפיציה בדבר "ערבויות".

בנושאים אלה, ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2018 ואילך.

בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי ההשוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו.

החברה טרם החלה לבחון את ההשפעה של החוזר על דוחותיה הכספיים.

4. עדכון תקינה חדש בנושא הכרה בזכויות בלתי ממומשות ("breakage")

בחודש מרץ 2016, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה בחשבונאות (ה-"FASB") את עדכון ASU 2016-04 בדבר הכרה בזכויות לקוח בלתי ממומשות עבור מוצרים צבורי-ערך מסוימים ששולמו מראש, המהווה תיקון לנושא 20-405 לקודיפיציה בדבר התחייבויות - סילוק התחייבויות (להלן: "התיקון"). התיקון בא לאור העובדה כי הן תקני החשבונאות המקובלים והן ההנחיות הקיימות בנושא 606 בקודיפיציה בדבר הכנסות מחוזים עם לקוחות אינם מספקים הנחיות ספציפיות עבור גרעת התחייבויות הקשורות לזכויות לקוח בלתי ממומשות ("breakage") במוצרים צבורי ערך בתשלום מראש כגון: Gift Cards, Traveler's checks. לכן, התיקון החדש משפר את כללי החשבונאות המקובלים ומונע את שונות הטיפול החשבונאי בין גופים שונים. בהתאם לעדכון, סכומי התחייבויות המתייחסים לזכויות לקוח בלתי ממומשות יטופלו באופן עקבי עם הוראות תקן 606 בנושא breakage.

ההוראות יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מתקופות ביניים ותקופות שנתיות המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2017. יישום מוקדם אפשרי לרבות בדוחות ביניים.

ביאור 2 - הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי - מאוחד

במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2017	
בלתי מבוקר		
הכנסות מבתי עסק:		
257	272	עמלות בתי עסק
1	1	הכנסות אחרות
258	273	סך כל ההכנסות מבתי עסק, ברוטו
(61)	(66)	בניכוי: עמלות למנפיקים אחרים
197	207	סך כל ההכנסות מבתי עסק, נטו
הכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי:		
65	72	עמלת מנפיק
53	56	עמלות שרות
22	24	עמלות מעסקאות בחו"ל
140	152	סך כל ההכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי
337	359	סך כל ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

ביאור 3 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

במיליוני ש"ח

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס לתקופות שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017 וביום 31 במרץ 2016 ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016

רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות החברה	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(29)	(37)	8	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
2	2	*-	שינוי נטו במהלך התקופה
(27)	(35)	8	יתרה ליום 31 במרץ 2017 (בלתי מבוקר)
5	(2)	7	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)
(3)	(2)	(1)	שינוי נטו במהלך התקופה
2	(4)	6	יתרה ליום 31 במרץ 2016 (בלתי מבוקר)
5	(2)	7	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)
(34)	(35)	1	שינוי נטו במהלך השנה
(29)	(37)	8	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

ביאור 3 – רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ולאחר השפעת מס
1. לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
31 במרץ 2017			
בלתי מבוקר			
לאחר	השפעת	לפני	
מס	מס	מס	
			השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות החברה
			התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
*-	(* -)	*-	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
*-	(* -)	*-	שינוי נטו במהלך התקופה
			הטבות לעובדים
2	(* -)	2	(הפסד) רווח אקטוארי נטו בתקופה
2	(* -)	2	שינוי נטו במהלך התקופה
2	(* -)	2	סך הכל שינוי נטו במהלך התקופה

2. לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2016

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
31 במרץ 2016			
בלתי מבוקר			
לאחר	השפעת	לפני	
מס	מס	מס	
			השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות החברה
			התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(1)	*-	(1)	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
(1)	*-	(1)	שינוי נטו במהלך התקופה
			הטבות לעובדים
(2)	1	(3)	(הפסד) רווח אקטוארי נטו בתקופה
(2)	1	(3)	שינוי נטו במהלך התקופה
(3)	1	(4)	סך הכל שינוי נטו במהלך התקופה

3. לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016

לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר 2016			
מבוקר			
לאחר	השפעת	לפני	
מס	מס	מס	
			השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות החברה
			התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
1	(* -)	1	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
1	(* -)	1	שינוי נטו במהלך השנה
			הטבות לעובדים
(35)	10	(45)	הפסד אקטוארי נטו השנה
(35)	10	(45)	שינוי נטו במהלך השנה
(34)	10	(44)	סך הכל שינוי נטו במהלך השנה

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי -
מאוחד

במיליוני ש"ח

א. חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

31 בדצמבר 2016	31 במרץ		31 במרץ	
	2016	2017	שיעור ריבית ממוצעת שנתית 2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
			לעסקאות בחודש האחרון	ליתרה ליום
			%	%
סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים				
3,728	3,278	3,964		
אנשים פרטיים (1)				
1,650	1,568	1,747	-	-
מזה: חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)				
2,078	1,710	2,217	7.8	8.2
מזה: אשראי (2) (3)				
מסחרי				
1,242	1,142	1,124		
מזה: חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)				
168	186	206	-	-
מזה: אשראי (2) (3) (4)				
1,074	956	918	4.2	5.3
סך הכל סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים				
4,970	4,420	5,088		
סיכון אשראי בערבות בנקים ואחרים				
9,719	9,605	10,142	-	-
חייבים בגין כרטיסי אשראי				
74	76	76	6.4	6.4
אשראי				
1,432	1,204	1,262		
חברות וארגון בינלאומי לכרטיסי אשראי				
36	32	37		
הכנסות לקבל				
7	7	8		
אחרים				
סך הכל חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי				
16,238	15,344	16,613		

- (1) אנשים פרטיים כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בעמוד 5-621 בדבר "סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק על בסיס מאוחד".
- (2) חייבים בגין כרטיסי אשראי - ללא חיוב ריבית. כולל יתרות בגין עסקאות רגילות, עסקאות בתשלומים על חשבון בית העסק ועסקאות אחרות. אשראי - אשראי עם חיוב ריבית הכולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי ישיר ועסקאות אחרות.
- (3) כולל אשראי בבטחון רכב בסך 187 מיליון ש"ח (31 במרץ 2016 - 108 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2016 - 166 מיליון ש"ח).
- (4) מזה: אשראי לבתי עסק 698 מיליון ש"ח (31 במרץ 2016 - 778 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2016 - 873 מיליון ש"ח). סכום זה כולל מקדמות, הקדמות ונכונות מאזניים (שלא עמדו בתנאי סילוק ההתחייבויות לבתי עסק לפי FAS166) בסך 132 מיליון ש"ח (31 במרץ 2016 - 236 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2016 - 362 מיליון ש"ח).

ביאור 4 – סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי – מאוחד (המשך)

מיליוני ש"ח

ב. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017						
בלתי מבוקר						
סיכון אשראי בערבות בנקים	סך הכל	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים		סיכון אשראי		
		מסחרי	אנשים פרטיים	מסחרי	אנשים פרטיים	
אחר (3)	הכל	חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)	חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)	חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)	חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)	
14	167	25	3	83	42	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2016 (מבוקר)
*-	22	1	1	14	6	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(*-) (20)		(2)	(1)	(11)	(6)	מחיקות חשבונאיות
-	3	*- (4)	*-	*-	3	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(*-) (17)		(2)	(1)	(11)	(3)	מחיקות חשבונאיות, נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.3.2017 (בלתי מבוקר) **						
14	172	24	3	86	45	** מזה:
2	16	2	*-	7	5	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
*-	*-	-	-	-	-	בגין פקדונות בבנקים
4	4	-	-	-	-	בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016						
בלתי מבוקר						
סיכון אשראי בערבות בנקים	סך הכל	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים		סיכון אשראי		
		מסחרי	אנשים פרטיים	מסחרי	אנשים פרטיים	
אחר (3)	הכל	חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)	חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)	חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)	חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)	
12	133	22	3	59	37	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2015 (מבוקר)
1	14	1	(*-) (1)	10	2	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(1)	(9)	(1)	(*-) (1)	(4)	(3)	מחיקות חשבונאיות
*-	1	*- (4)	*-	*-	1	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(1)	(8)	(1)	(*-) (1)	(4)	(2)	מחיקות חשבונאיות, נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.3.2016 (בלתי מבוקר) **						
12	139	22	3	65	37	** מזה:
2	16	2	*-	7	5	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
*-	*-	-	-	-	-	בגין פקדונות בבנקים
3	3	-	-	-	-	בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים

הערות ראה בעמוד 55.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי - מאוחד (המשך)

מיליוני ש"ח

ב. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה

ליום 31 במרץ 2017					
הפרשה להפסדי אשראי					
בלתי מבוקר					
סיכון אשראי בערבות בנקים	סך הכל	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים			
		מסחרי		אנשים פרטיים	
ואחר (3)		חייבים בגין כרטיסי אשראי		חייבים בגין כרטיסי אשראי	
		אשראי (2)	אשראי	אשראי (2)	אשראי
יתרת חוב רשומה של חובות					
1,396	885	448	62	*-	1
שנבדקו על בסיס פרטני					
15,735	11,158	470	144	2,217	1,746
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
17,131	12,043	918	206	2,217	1,747
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות					
20	6	12	1	*-	1
שנבדקו על בסיס פרטני					
136	6	10	2	79	39
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
156	12	22	3	79	40
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

ליום 31 במרץ 2016					
הפרשה להפסדי אשראי					
בלתי מבוקר					
סיכון אשראי בערבות בנקים	סך הכל	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים			
		מסחרי		אנשים פרטיים	
ואחר (3)		חייבים בגין כרטיסי אשראי		חייבים בגין כרטיסי אשראי	
		אשראי (2)	אשראי	אשראי (2)	אשראי
יתרת חוב רשומה של חובות					
1,183	563	556	63	*-	1
שנבדקו על בסיס פרטני					
14,521	10,721	400	123	1,710	1,567
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
15,704	11,284	956	186	1,710	1,568
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות					
18	5	11	1	*-	1
שנבדקו על בסיס פרטני					
105	5	9	2	58	31
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
123	10	20	3	58	32
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

הערות ראה בעמוד 55.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי - מאוחד (המשך)

מיליוני ש"ח

ב. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016					
מבוקר					
הפרשה להפסדי אשראי					
סיכון אשראי בערבות בנקים סך הכל	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים	סיכון אשראי פרטיים		סיכון אשראי פרטיים	
		מסחרי	חייבים בגין כרטיסי אשראי	חייבים בגין כרטיסי אשראי	חייבים בגין כרטיסי אשראי
ואחר (3)	אשראי (2)	אשראי (2)	אשראי (2)	אשראי (2)	אשראי (2)
יתרת חוב רשומה של חובות					
1,419	797	579	40	1	2
15,278	10,930	495	128	2,077	1,648
16,697	11,727	1,074	168	2,078	1,650
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות					
21	5	12	1	1	2
129	7	10	2	75	35
150	12	22	3	76	37

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) אשראי נושא ריבית - אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיסי אשראי, אשראי שאינו למחזיקי כרטיסי אשראי ועסקאות אחרות.
- (3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.
- (4) גבייה מבתי עסק נעשית בעיקר באמצעות קיזוז שוברים חדשים שנקלטו במערכת.

ג. חובות (1)

1. איכות אשראי ופיגורים

ליום 31 במרץ 2017						
בלתי מבוקר						
חובות לא פגומים - מידע נוסף			בעייתיים (2)			
בפיגור של 30 יום ועד 89 יום (4)	בפיגור של 90 יום או יותר	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא פגומים	לא פגומים
חובות שאינם בערבות בנקים						
אנשים פרטיים						
6	-	1,747	9	30	1,708	חייבים בגין כרטיסי אשראי
14	-	2,217	10	172	2,035	אשראי
מסחרי						
1	-	206	1	2	203	חייבים בגין כרטיסי אשראי
4	-	918	10	21	887	אשראי
*-	-	12,043	2	*-	12,041	חובות בערבות בנקים ואחר (5)
25	-	17,131	32	225	16,874	סך הכל

הערות ראה בעמוד הבא.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי - מאוחד (המשך)

מיליוני ש"ח

ג. חובות (1) (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

ליום 31 במרץ 2016						
בלתי מבוקר						
חובות לא פגומים - מידע נוסף			בעייתיים (2)			
בפיגור של 30 יום ועד 89 יום (4)	בפיגור של 90 יום או יותר	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא בעייתיים	
חובות שאינם בערבות בנקים						
אנשים פרטיים						
4	-	1,568	6	24	1,538	חייבים בגין כרטיסי אשראי
6	-	1,710	6	113	1,591	אשראי
מסחרי						
*-	-	186	1	2	183	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	-	956	9	25	922	אשראי
-	-	11,284	1	-	11,283	חובות בערבות בנקים ואחר (5)
10	-	15,704	23	164	15,517 (6)	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2016						
מבוקר						
חובות לא פגומים - מידע נוסף			בעייתיים (2)			
בפיגור של 30 יום ועד 89 יום (4)	בפיגור של 90 יום או יותר	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא בעייתיים	
חובות שאינם בערבות בנקים						
אנשים פרטיים						
6	-	1,650	7	30	1,613	חייבים בגין כרטיסי אשראי
11	-	2,078	8	168	1,902	אשראי
מסחרי						
1	-	168	1	2	165	חייבים בגין כרטיסי אשראי
3	-	1,074	9	19	1,046	אשראי
*-	-	11,727	2	*-	11,725	חובות בערבות בנקים ואחר (5)
21	-	16,697	27	219	16,451 (6)	סך הכל

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) חובות פגומים, נחותים או בהשגחה מיוחדת.

(3) חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי, ראה ביאור 4.2.ג.ג. להלן.

(4) חובות בפיגור של 30 עד 89 יום סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים ואינם צוברים הכנסות ריבית.

(5) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות הבנקים, פקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

(6) מזה: סיכון אשראי בסך 16,784 מיליון ש"ח ביום 31 במרץ 2017, 15,418 מיליון ש"ח ביום 31 במרץ 2016 ו-16,360 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016, אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות החברה.

איכות האשראי

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. מצב הפיגור משפיע על סיווג חובות המוערכים על בסיס קבוצתי (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור). לאחר 150 ימי פיגור, החברה מבצעת מחיקה חשבונאית של החוב.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי - מאוחד (המשך)

מיליוני ש"ח

ג. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים
-
- א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

ליום 31 במרץ 2017					
בלתי מבוקר					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	יתרת חובות (2) פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית		יתרת חובות (2) פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)	
		סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	לא קיימת הפרשה פרטנית	יתרת הפרשה פרטנית (3)	קיימת הפרשה פרטנית (3)
חובות שאינם בערבות בנקים					
אנשים פרטיים					
9	9	8	1	1	חייבים בגין כרטיסי אשראי
10	10	10	*-	*-	אשראי
מסחרי					
1	1	1	*-	*-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
10	10	2	8	8	אשראי
חובות בערבות בנקים ואחר (4)					
2	2	1	1	1	
32	32	22	10	10	סך הכל **
** מזה:					
1	1	-	1	1	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

ליום 31 במרץ 2016					
בלתי מבוקר					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	יתרת חובות (2) פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית		יתרת חובות (2) פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)	
		סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	לא קיימת הפרשה פרטנית	יתרת הפרשה פרטנית (3)	קיימת הפרשה פרטנית (3)
חובות שאינם בערבות בנקים					
אנשים פרטיים					
6	6	5	1	1	חייבים בגין כרטיסי אשראי
6	6	6	*-	*-	אשראי
מסחרי					
1	1	1	*-	*-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
9	9	4	5	5	אשראי
חובות בערבות בנקים ואחר (4)					
1	1	-	1	1	
23	23	16	7	7	סך הכל **
** מזה:					
1	1	-	1	1	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

הערות ראה בעמוד הבא.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי - מאוחד (המשך)

מיליוני ש"ח

ג. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016					
מבוקר					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	יתרת חובות (2) פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית		יתרת חובות (2) פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)	
		פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית	פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)	יתרת הפרשה פרטנית (3)	פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)
חובות שאינם בערבות בנקים					
אנשים פרטיים					
7	7	5	2	2	חייבים בגין כרטיסי אשראי
8	8	7	1	1	אשראי
מסחרי					
1	1	1	*-	*-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
9	9	2	7	7	אשראי
2	2	1	1	1	חובות בערבות בנקים ואחר (4)
27	27	16	11	11	סך הכל **
** מזה:					
3	3	-	3	3	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פקדונות בבנקים, ארגון בינלאומי לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי – מאוחד (המשך)

מיליוני ש"ח

ג. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת של חובות פגומים (2) (3)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ			
2016	2017		
בלתי מבוקר			
חובות שאינם בערבות בנקים			
אנשים פרטיים			
1	2	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
*-	1	אשראי	
מסחרי			
*-	*-	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
5	7	אשראי	
1	1	חובות בערבות בנקים ואחר (4)	
7	11	סך הכל	

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (3)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2016	יתרה ליום 31 במרץ		
	2016	2017	
מבוקר			
חובות שאינם בערבות בנקים			
אנשים פרטיים			
2	1	1	חייבים בגין כרטיסי אשראי
1	*-	*-	אשראי
מסחרי			
*-	*-	*-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	*-	*-	אשראי
-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחר (4)
3	1	1	סך הכל

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים שנבחנו פרטנית בתקופת הדיווח.

(3) אינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פקדונות בבנקים, ארגון בינלאומי לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי - מאוחד (המשך)

מיליוני ש"ח

ג. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017				
בלתי מבוקר				
ארגונים מחדש שבוצעו				
(2) בתקופת הדיווח				
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו **	
			מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
חובות שאינם בערבות בנקים				
אנשים פרטיים				
373	3	3	72	1
22	*-	*-	7	*-
מסחרי				
20	*-	*-	4	*-
14	*-	*-	1	*-
חובות בערבות בנקים ואחר (3)				
-	-	-	-	-
סך הכל	429	3	84	1

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016				
בלתי מבוקר				
ארגונים מחדש שבוצעו				
(2) בתקופת הדיווח				
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו **	
			מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
חובות שאינם בערבות בנקים				
אנשים פרטיים				
301	1	1	62	*-
29	*-	*-	8	*-
מסחרי				
15	*-	*-	1	*-
13	1	1	-	-
חובות בערבות בנקים ואחר (3)				
-	-	-	-	-
סך הכל	358	2	71	*-

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

** חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת החוב הרשומה מייצגת את היתרה לתאריך ארגון החוב מחדש ואינה היתרה הרשומה נכון לתאריך הדוח.

(3) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחובות אחרים.

ביאור 5 - זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - מאוחד

במיליוני ש"ח

ליום בדצמבר	ליום 31 במרץ		
	2016	2016	
מבוקר	בלתי מבוקר		
11,820	11,682	11,984	בתי עסק (1) (2)
1	1	1	התחייבויות בגין פיקדונות
1	3	25	ארגון בינלאומי
27	21	35	הכנסות מראש
30	37	31	תוכנית הטבות למחזיקי כרטיס
91	68	84	הוצאות לשלם
119	124	117	אחרים
12,089	11,936	12,277	סך כל הזכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

(1) בניכוי יתרות בגין ניכיון שוברים לבתי עסק בסך 737 מיליון ש"ח ליום 31 במרץ 2017, (31 במרץ 2016 - 603 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2016 - 716 מיליון ש"ח). ובקיזוז יתרה בינחברתית בגין חברה מאוחדת.

(2) כולל המחאת זכויות על דרך המכר בסך של 575 מיליון ש"ח לחברה האם ליום 31 במרץ 2017 (31 בדצמבר 2016 - 767 מיליון ש"ח)

ביאור 6 - הון, הלימות ההון ומינוף
הלימות ההון

החל מיום 1 בינואר 2014 מיישמת החברה את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו על מנת להתאימן להנחיות באזל III (להלן: "באזל III").

הוראות באזל III קבעו שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- ◆ רכיבי הון פיקוחי
- ◆ ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- ◆ טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- ◆ טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- ◆ הקצאת הון בגין סיכון CVA

היישום של ההוראות הניו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראת המעבר", וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל III ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי מנוכים מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי הון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% החל מיום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. החל מיום 1 בינואר 2017 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 80% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 50%.

יחסי הון מינימליים

ביום 30 במאי 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי חוזר בדבר יחסי הון מינימליים במסגרת היערכות ליישום הוראות באזל III. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי נדרשים לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. כמו כן, נקבע כי יחס ההון הכולל המינימלי יעמוד, החל מיום 1 בינואר 2015, על 12.5% לכלל המערכת הבנקאית ועל 13.5% לתאגידים בנקאיים משמעותיים במיוחד, וזאת החל מיום 1 בינואר 2017. בחודש מאי 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 472 בדבר "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב" ובו הקלה לסולק לעניין דרישת ההון העצמי, שתחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 (מדידת והלימות הון). אולם, על אף האמור בסעיף 40 להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201, יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ 8% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ 11.5%. הוראה זו נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016. ביום 26 בפברואר 2017 אישר דירקטוריון החברה את היעדים ליחסי הון מינימליים.

יעד הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון של החברה הינו 9%.

יעד ההון הכולל לרכיבי סיכון של החברה הינו 12.5%.

ביאור 6 – הון, הלימות ההון ומינוף (המשך)
הלימות הון (המשך)

במיליוני ש"ח

א. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון לפי באזל III (1)

ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 31 במרץ		
	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
2,680	2,516	2,510	1. הון לצורך חישוב יחס הון
137	132	138	הון עצמי רובד 1 והון רובד 1, לאחר ניכויים (3)
2,817	2,648	2,648	הון רובד 2
			סך הכל הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

10,940	10,571	11,074	סיכון אשראי
19	11	28	סיכונים שוק
1,963	1,919	1,990	סיכון תפעולי
12,922	12,501	13,092	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

20.7%	20.1%	19.2%	יחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
21.8%	21.2%	20.2%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
(2) 8.0%	9.0%	(2) 8.0%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים
(2) 11.5%	12.5%	(2) 11.5%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים

ב. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1
יחס הון לרכיבי סיכון

20.6%	20.1%	19.1%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר בהוראה 299
0.1%	-	0.1%	יישום השפעת הוראת המעבר בהוראה 299
20.7%	20.1%	19.2%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לאחר השפעת הוראת המעבר 299

- (1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון" ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בדבר "ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית התייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקח מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" אשר נזקפות בשיעורים שווים.
- (2) בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 472 בדבר "סולקים וסליקות עסקאות בכרטיסי חיוב" אשר נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016.
- (3) בחודש מרץ 2017, חילקה החברה דיבידנד לבעלי מניותיה בסך כולל של 230 מיליון ש"ח.

ביאור 6 – הון, הלימות ההון ומינוף (המשך)

יחס מינוף

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישמת החברה את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי ובחברת כרטיסי אשראי (להלן: "תאגיד בנקאי").

יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של החברה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, החברה לא מורשית להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי, כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה החברה מחשבת את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, לא ירד מהסף שנקבע על פי ההוראה. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, נדרש להגדיל את יחס המינוף בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018.

להלן יחס המינוף המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		
	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
2,680	2,516	2,510	הון רובד 1 (במיליוני ש"ח)
20,720	20,367	21,160	סך החשיפות (במיליוני ש"ח)
12.9%	12.4%	11.9%	יחס המינוף
5.0%	5.0%	5.0%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים

ביאור 7 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		
	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
9,201	8,740	9,062	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו:
19,031	26,067	19,079	סיכון האשראי על החברה
322	336	316	סיכון האשראי על הבנקים
(10)	(8)	(9)	סיכון האשראי על אחרים
28,544	35,135	28,448	הפרשה להפסדי אשראי
			סך הכל מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו, נטו

ערבויות והתחייבויות אחרות:

54	59	50	חשיפה בגין הבטחת שקים
28	28	28	חשיפה בגין ערבויות אחרות
131	73	117	התחייבות בגין ניכיון חייבים
185	178	187	חשיפה בגין התחייבויות אחרות
144	151	154	חשיפה בגין מסגרות לבתי עסק
(7)	(8)	(7)	הפרשה להפסדי אשראי
535	481	529	סך הכל ערבויות והתחייבויות אחרות, נטו

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. פעילות במכשירים נגזרים, היקף ומועדי פירעון

1. ביום 15 ביולי 2015 התקשרה חברה בת עם בנק הפועלים בע"מ בעסקת החלפת ריבית מסוג IRS בסך של 5 מיליון ש"ח ע.ג. לפרעון בחודש ינואר 2017. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 נפרעה העסקה כסידרה.
2. ביום 10 במאי 2016 התקשרה החברה עם בנק הפועלים בע"מ בעסקת החלפת ריבית מסוג IRS בסך של 35 מיליון ש"ח ע.ג. לפרעון בחודש נובמבר 2017. העסקה מוצגת במאזן בשווי הוגן שלילי בסכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ג. הגבלים עסקיים והליכי רגולציה

1. **הגבלים עסקיים**
 על פי הסדר שבין החברה וחברות כרטיסי האשראי לאומי קארד וכ.א.ל שאושר על ידי בית הדין להגבלים עסקיים ביום 7 במרץ 2012 (להלן: "ההסדר") החל מיום 1 ביולי 2014 ועד לסוף תקופת ההסדר (31 בדצמבר 2018) תעמוד עמלת המנפיק הממוצעת על 0.7%. ההסכם שנחתם בין הצדדים המפרט את תנאי הפעלת הממשק הטכני המשותף, הוגש לממונה לקבלת פטור מאישור הסדר כובל.
2. **יזמות רגולטוריות**
 א. בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים מספר הוראות שמטרתן להביא ליישום המלצות וצעדים להרחבת התפוצה והשימוש בכרטיסי חיוב מיידי (דביט) בישראל ולהגברת התחרות בתחום כרטיסי החיוב. במסגרת ההוראות, בין היתר, קבע הפיקוח על הבנקים הוראות להפצת כרטיס חיוב מיידי ללקוחות הבנקים וכללים להתחשבות כספית מיידיית בעסקאות חיוב מיידי ולאופן הצגת פירוט העסקאות המבוצעות בכרטיס, ולוחות הזמנים ליישום (בכללם זיכוי בית העסק בעסקאות המבוצעות בכרטיס חיוב מיידי תוך 3 ימים ממועד שידור העסקה, החל מיום 1 באפריל 2016). בחודש אוגוסט 2015 פורסם ברשומות צו, בו הכריזה נגידת בנק ישראל על העמלה הצולבת לעסקאות חיוב מיידי כעמלה בפיקוח ומחירה נקבע בשיעור של 0.3% מסכום העסקה לתקופה של שנה, החל מיום 1 באפריל 2016. החברה קיבלה מכתב "NO ACTION" מהרשות להגבלים עסקיים בגין פעילות בהתאם לצו וזאת עד ליום 15 ביוני 2017 או עד למועד פרסום הארכת הצו, המוקדם מביניהם.
- ב. בחודש מרץ 2017 פרסם בנק ישראל הודעה, לפיה במסגרת יישום החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (ראה סעיף [5] להלן), פועל בנק ישראל לגיבוש עמדתו המקצועית באשר לגובה העמלה הצולבת בעסקאות בכרטיסי חיוב, לשנים הבאות (מ-2019 ואילך). בנק ישראל הוציא "קול קורא" לציבור לקבלת עמדתו בקשר לכך. הציבור יכול היה להעביר עמדותיו עד ליום 18 באפריל 2017.
- ג. במקביל לאמור לעיל בנושא כרטיס חיוב מיידי (דביט), בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראה להטמעת השימוש בתקן האבטחה EMV, הן בצד ההנפקה והן בצד הסליקה. בהוראה, ובהנחיית הפיקוח על הבנקים שניתנו בהמשך, ישנה התייחסות, בין היתר, ללוחות הזמנים להנפקת כרטיסים תומכי תקן EMV ולחיבור מסופים התומכים בתקן וכן לכניסתו לתוקף של מנגנון הסטת האחריות מהמנפיק לסולק.
- ד. בחודש יוני 2015 מינו שר האוצר ונגידת בנק ישראל ועדה להגברת התחרותיות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים הניתנים למשקי בית ולעסקים שאינם גדולים (ועדת שטרומ). על הועדה הוטל להמליץ בנושא הכנסת שחקנים חדשים לתחום זה, לרבות באמצעות הפרדת חברות כרטיסי האשראי מבעלות הבנקים. כן הוטל על הועדה להמליץ על צעדים משלימים נדרשים ועל הסרת החסמים לכניסת שחקנים והגברת תחרות כאמור. ביום 6 ביולי 2016 פורסמו מסקנות הוועדה וכן הופץ תזכיר חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק הבנקאות בישראל. במסגרת תזכיר החוק הומלץ, בין היתר ובכפוף לתנאים המפורטים בתזכיר החוק: להפריד את חברות האשראי מהבנקים הגדולים בתוך 3 או 4 שנים ממועד פרסום החוק; לקבוע כללים בקשר להנפקת כרטיסי חיוב; לאסור על הבנקים הגדולים לתפעל הנפקה ולסלוק כרטיסי חיוב בעצמם; להעניק הגנות יוקא בהוראת שעה המוגבלת בזמן לשחקנים החדשים, ובכללם חברות כרטיסי האשראי; לאפשר לחברות כרטיסי האשראי להשתמש במידע שבידן הנובע מתפעול ההנפקה; לחייב את כל הבנקים להציג את כל כרטיסי האשראי ותנאיהם של כלל המנפיקים שביקשו מהבנק לעשות כן. במסגרת הדיונים שהתקיימו בהצעת החוק בוועדת הרפורמות של הכנסת הוחלט על הכללת נושאים נוספים בהצעת החוק, ביניהם שעבוד שני, אירוח סולקים ועבודת סולקים עם מאגדים. ביום 23 בינואר 2017 אישרה מליאת הכנסת את החוק בקריאה שניה ושלישית. ביום 31 בינואר 2017 פורסם החוק ברשומות. ביום 11 במאי 2017 פרסמו משרד האוצר ובנק ישראל טיוטת קריטריונים של הוועדה לבחינת התחרות בשוק האשראי. הציבור יכול להעביר את הערותיו לטייטה עד ליום 23 במאי 2017.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הגבלים עסקיים והליכי רגולציה (המשך)

2. **יזמות רגולטוריות (המשך)**
- ה. בחודש דצמבר 2016 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שניה ושלישית, במסגרת "חוק ההסדרים", את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים) (תיקון), התשע"ו-2016, שמטרתו, לפי דברי ההסבר לו, היא, בין היתר, להסדיר את התנהלותם של נותני שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים, המבקשים להנפיק כרטיסי חיוב ולהסיר חסמים העומדים בפניהם, באופן שיהווה תשתית נאותה ומספקת לפעילותם ויבטיח את תקינותה. לפי דברי ההסבר לחוק, מתן אפשרות לגופים נוספים לפעול בתחום הנפקת כרטיסי חיוב כמנפיקים עשויה להעלות את רמת התחרות בענף כרטיסי החיוב, להפחית את העמלות שמשלם הצרכן ולגוון את מקורות האשראי במשק. ביום 29 בדצמבר 2016 פורסם החוק ברשומות.
- ו. בחודש דצמבר 2016 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שניה ושלישית, במסגרת "חוק ההסדרים", את תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותי אשראי ופיקדון), התשע"ו-2016, שמטרתו, בין היתר, היא להסדיר את פעילותן של אגודות שיתופיות שונות לחבריהן שירותי פיקדון ואשראי (אגודות אשראי), לצד שירותים נוספים שהינם שירותי בנקאות בסיסיים. ביום 29 בדצמבר 2016 פורסם החוק ברשומות.
- ז. בחודש אפריל 2016 פורסם ברשומות חוק שירות נתוני אשראי - הקמת מערכת לשיתוף נתוני אשראי והממונה על המערכת, שמטרתו שיפור השירות בנתוני אשראי במשק לשם הגברת התחרותיות בשוק האשראי הקמעונאי, הגדלת הנגישות לאשראי וצמצום האפליה בתחום זה. בחודש יוני 2016 פרסם בנק ישראל הוראת שעה בנושא שמירת מידע לצורך מסירתו למאגר נתוני אשראי. ההוראה מפרטת את שדות הנתונים ופורמט שמירת המידע הנדרש על ידי מקורות המידע. על פי דברי ההסבר להוראת השעה, מטרתה הינה בניית בסיס מידע שידווח למאגר, באופן שביום עלייתו לאוויר של המאגר יהיו בו עומק והיקף נתונים מספק שיאפשרו הפעלתו.
- ח. בחודש אוגוסט 2015 פרסם בנק ישראל דו"ח ביניים בנושא "שרשרת ביצוע עסקאות בכרטיס חיוב" הכולל המלצות להגברת התחרות, היעילות והיציבות בשוק כרטיסי החיוב, שלדברי בנק ישראל צפויות להסיר את החסמים הקיימים בשוק ולאפשר כניסת שחקנים חדשים. בחודש יולי 2016 פרסם בנק ישראל כחלק ממסקנות הדו"ח את מסמך "עקרונות וצעדים נלווים לפיתוח פרוטוקול לביצוע עסקה בכרטיס חיוב והשימוש בו" המציג את עקרונות הפרוטוקול (מפרט טכנולוגי ומבנה ממשק, המשמש להעברת המידע על עסקה בכרטיס חיוב בין גורמים בשרשרת ביצועה של העסקה) והמלצות לצעדים נלווים ליישום העקרונות וכמו כן פרסם את תנאי הגישה למערכות התשלומים המבוקרות.
- ט. בחודש אוקטובר 2016 פרסם בנק ישראל מסמך עקרונות בנושא "אסדרת שירותי התשלום" הכולל עקרונות לאסדרת שירותי התשלום. העקרונות שבמסמך, יהוו בסיס לתזכיר חוק בנושא. קביעת העקרונות התבססה על הדיקטיבה האירופית לשירותי תשלום, PSD ו-PSD2, תוך עריכת ההתאמות הנדרשות לשוק המקומי. אליבא דמסמך העקרונות, אחת המטרות של חוק שירותי התשלום היא התאמת ההגנות הצרכניות בתחום שירותי התשלום וקביעת תנאי שימוש והגנות צרכניות אחידים, ככל הניתן, בקבלת שירותי תשלום מספקי שירותי התשלום השונים ובאמצעות אמצעי התשלום השונים. עם זאת, כל רגולטור יוסמך לקבוע הוראות נוספות לגופים שהוא מפקח עליהם בהתאם למאפייניהם. גופים בשוק הפיננסי יוכלו לבחור את הרישיון המתאים להם בהתאם לסוג פעילותם ולרמת הסיכון בה. הציבור יכול היה להעביר הערותיו למסמך עד ליום 20 בנובמבר 2016.
- י. בחודש מרץ 2017 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים - שירותים פיננסיים מוסדריים (פלטפורמות מקוונות לתיווך באשראי), שמטרתו לפי דברי ההסבר לו, היא לפתח את הענף כענף פיננסי יעיל, לגיטימי ומפותח, ליצור חלופה הולמת לשירותים הפיננסיים המוסדיים ולמנוע את השימוש בענף למטרות שאינן כשרות. בחודש אפריל 2017 התקיים דיון ראשון בוועדת הרפורמות.
- ריבוי הליכי הרגולציה, ככל שיושמו, עלולים להיות בעלי השפעה מהותית לרעה על פעילות החברה, אך בשלב זה לא ניתן להעריך את היקפה.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. הליכים משפטיים ותלויות

נכון למועד הדוח, כנגד החברה וחברה מאוחדת הוגשו מספר תביעות משפטיות הנובעות ממהלך עסקיהם הרגיל בסך כולל של כ-9 מיליון ש"ח וכן תובענות ייצוגיות. להערכת החברה, בהתבסס על יועציה המשפטית, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה.

1. בחודש אפריל 2014 התקבלה בחברה ובפועלים אקספרס תביעה ובקשה להכיר בה כייצוגית. סכום התביעה האישית הינו כ-145 ש"ח, וסכום התביעה הייצוגית לא ננקב. לטענת המבקש שהינו בית עסק שהיה קשור בהסכמי סליקה עם המשיבות, הנתבעות פעלו שלא כדין, בכך שגבו ממנו עמלת מינימום בעת שהיה קשור במקביל עם חברת ניכיון בהסכם, לפיו ניכה באמצעות חברת הניכיון חלק מהעסקאות שסלק באמצעות הנתבעות מבלי להביא בחשבון את הסכומים בהם זוכתה חברת הניכיון. בחודש פברואר 2016 ניתנה החלטה המאשרת הגשת תביעה ייצוגית בנוגע לבתי עסק שעבדו מול חברת ניכיון מסוימת. הצדדים הגיעו להסכם פשרה שקיבל את אישור בית המשפט בחודש מרץ 2017.

2. בחודש פברואר 2016 התקבלה בחברה, בפועלים אקספרס ובירופיי תביעה ובצידה בקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. בקשה זו הינה המשך להחלטת בית המשפט בעניין התביעה המפורטת בסעיף 1 לעיל, בה אושרה בקשת תביעה ייצוגית בעילה זהה כלפי לקוחות חברה אחת. לטענת המבקשים שהינם בתי עסק הקשורים בהסכמי סליקה עם המשיבות, הנתבעות פעלו שלא כדין, בכך שגבו ממנו עמלת מינימום בעת שהיה קשור במקביל עם חברת ניכיון בהסכם, לפיו ניכה באמצעות חברת הניכיון חלק מהעסקאות שסלק באמצעות הנתבעות מבלי להביא בחשבון את הסכומים בהם זוכתה חברת הניכיון. סכום התביעה הייצוגית לא ננקב. הצדדים הגיעו להסכם פשרה, במסגרתו אוחד הדיון עם ההליך דלעיל שקיבל את אישור בית המשפט בחודש מרץ 2017.

3. בחודש יולי 2014 התקבלה בחברה ובפועלים אקספרס תביעה ובקשה להכיר בה כייצוגית, כנגד החברות וחברת כרטיסי אשראי נוספת. סכום התביעה האישית הינו כ-17 ש"ח, וסכום התביעה הייצוגית הוערך על ידי התובעים כאומדן בלבד על סך של 200 מיליון ש"ח. לטענת המבקשים, האופן על פיו מבצעות החברות את ההמרה לש"ח של עסקאות המבוצעות במטבע חוץ מהווה עמלה נוספת שלא ניתן בגינה גילוי כראוי ללקוחות וכי בכך מפרה החברה הוראות חוק שונות. בחודש מרץ 2016 התקיימו הוכחות, הוגשו סיכומים וממתינים לפסק דין.

4. בחודש פברואר 2015 הוגשה כנגד החברה וחברה נוספת תביעה ובצידה בקשה לאשרה כייצוגית. לטענת המבקש המשיבות לא העניקו הנחות למחזיקי כרטיס חיוב בתדלוק וברכישות ברשת חנויות הנוחות בניגוד למובטח למחזיקי כרטיסי חיוב המשוויכים למועדונים מסוימים. סכום התביעה הייצוגית מוערך על ידי התובע במעל 3 מיליון ש"ח. תשובת החברה הוגשה. בין הצדדים מתנהל משא ומתן לפשרה.

5. בחודש יוני 2015 התקבלה בחברה, בירופיי ובפועלים אקספרס תביעה ובצידה בקשה לאשרה כייצוגית. לטענת מבקש האישור המשיבות אינן מיידעות את לקוחותיהן בכך שלא ניתן לבצע עסקאות בחלק מבתי העסק בחו"ל בכרטיס אשראי שאינו נושא צ'יפ. הסעד המבוקש הוא, בין היתר, הנפקה מיידית של כרטיסים עם צ'יפ לכל מחזיקי הכרטיסים הבינלאומיים, פיצוי לקוחות שלא יכלו להשתמש בכרטיסים, השבה של הפרש בין עלות כרטיס בינלאומי לכרטיס מקומי, וזאת 7 שנים אחורנית. סכום התביעה האישית הוא כ-250 ש"ח, והנזק לקבוצת התובעים לא הוערך. התקיימו מספר דיונים מקדמיים בתיק וקבוע להוכחות לחודש ינואר 2017. בהמלצת בית המשפט הצדדים ניהלו הליך גישור והוגשה בקשת הסתלקות בחודש מרץ 2017.

6. בחודש ספטמבר 2015, התקבלה בחברה תביעה ובצידה בקשה לאשרה כייצוגית. לטענת מבקש האישור, האופן בו נהגה החברה בעת גביית עמלת קבלת מידע בתקשורת מפר את הוראות הדין. הנזק האישי מוערך על ידו ב-361.08 ש"ח וסכום התביעה הייצוגית כ-8.5 מיליון ש"ח. מדובר בבקשת אישור בעניין בו כבר סולקה בקשת אישור כנגד החברה לאור עמדת בנק ישראל. לאחר שהחברה פנתה לצד השני והבהירה לו את העניין, הוגשה על ידו בקשה לתיקון בקשת האישור. בית המשפט הורה שאין לתקן את הבקשה שכן לא צורפה לבקשת התיקון הבקשה המתוקנת, אך איפשר את הגשת המסמכים. בחודש דצמבר 2016 הוגשה תשובה לבקשת האישור.

7. בחודש נובמבר 2015 התקבלה בחברה תביעה ובצידה בקשה לאשרה כייצוגית המאחדת לתוכה שתי תביעות, שהוגשה מוקדם יותר בשנת 2015 ואוחדו לכדי תביעה אחת. לטענת מבקשי האישור, ביטול תכנית הנקודות/כוכבים וכן זמן ההתארגנות הלא מספיק שניתן ללקוחות החברה לצורך מימוש הנקודות הצבורות נעשו שלא כדין. הסעד המבוקש הוא השבת שווי הזכויות הכלכליות בגין הכוכבים שנמחקו. הנזק האישי מוערך על ידי התובעים בכ-28 ש"ח ואילו סכום התביעה הייצוגית בכ-162 מיליון ש"ח. בחודש מאי 2016 הוגשה תשובה לבקשת האישור.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. הליכים משפטיים ותלויות (המשך)

8. בחודש מרץ 2016 התקבלה בחברה ויורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ תביעה ובצידה בקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. לטענת מבקש האישור אופן ההמרה של מטבעות זרים לדולר אינו בהתאם לשערי הארגונים הבינלאומיים וכי בכך יש הפרת הסכם. הנזק לקבוצה מוערך על ידי התובע בכ-23 מיליון ש"ח. המבקש צפוי לתקן את בקשתו ולאחר מכן תידרש החברה להגיש את תשובתה. הליך גישור בין הצדדים נכשל והמבקש נדרש להגיש בקשת אישור מתוקנת.
9. בחודש יוני 2016 הוגשה בקשה לאישור תביעה כייצוגית (בקשה המחליפה בקשה קודמת שהוגשה בחודש אפריל 2014). הבקשה הוגשה כנגד שלוש חברות כרטיסי האשראי. לטענת המבקשים, שלוש חברות כרטיסי האשראי הן צד להסדר כובל שלא קיבל אישור כדון, לפיו בעסקאות דביט ו-Prepaid החברות שלעיל מעכבות אצלן שלא כדין כספים המגיעים לבתי העסק וכן הן מחשבות את העמלה הנגבית מבתי העסק על בסיס עמלה צולבת כנהוג בעסקאות נדחות רגילות. כמו כן נטען כי סעיפים בהסכם בית עסק הינם סעיפים מקפחים בחוזה אחיד. על המשיבות להגיש תשובתן לבקשת האישור המתוקנת. בחודש דצמבר 2016 הוגשה תשובה לבקשת האישור. בחודש פברואר 2017 התקיים קדם משפט וקדם נוסף קבוע לאוקטובר 2017.
10. בחודש נובמבר 2016 הוגשה בקשה לאישור תביעה כייצוגית. לטענת המבקשים החברה אינה נותנת הודעה מוקדמת ללקוחותיה אשר קיבלו הטבה באשר לעמלת דמי הכרטיס למשך תקופה של למעלה משלושה חודשים וחוייבו בעמלה זו מבלי ששלחה להם המשיבה הודעה מוקדמת בכתב של שבועיים מראש לפני מועד סיום ההטבה, זאת בניגוד להוראות הדון, כשהעילות הנתענות הן הפרת חובה חקוקה, הפרת הסכם וכללי הבנקאות ועשיית עושר ולא במשפט. הנזק מוערך בכך של 65.8 מיליון ש"ח. בקשת הסתלקות שהוגשה על ידי המבקש בחודש פברואר 2017 התקבלה והבקשה נמחקה.
- כמו-כן, תלויה ועומדת נגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, כמפורט להלן, שלדעת החברה, בהסתמך על יועציה המשפטית, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי הליכים משפטיים אלו ולפיכך לא בוצעה בגינה הפרשה.
1. בחודש אפריל 2017 הוגשה כנגד החברה בקשה לאישור תביעה כייצוגית. לטענת המבקשים, בעסקאות בכרטיס חיוב מידי מחייבת ישראל כרטיס למשך שלושה ימים "חיוב לזמן מוגבל" בנוסף לחיוב על העסקה. לטענת המבקש, מדובר בכפייה כלכלית, הפרת חובה חקוקה, תנאי מקפח בחוזה אחיד, הטעיה, פגיעה בקניין ופגיעה באוטונומיה. הנזק הנתען של המבקש הוא כ-60 אלף ש"ח ולקבוצת התובעים מוערך הנזק בכ-100 מיליון ש"ח.

ה. שומות

בחודש דצמבר 2016 נתקבלה בחברה שומת מע"מ (להלן: "הודעת השומה") וזאת למיטב ידיעת החברה בהמשך לביקורת רוחבית ענפית, אשר עיקר עניינה התחשבנות בגין עסקאות של מחזיקי כרטיס מול הארגונים הבינלאומיים בגין השנים 2012 ועד יוני 2016. סכום הודעת השומה בגין כלל רכיביה מגיע לכ-70 מיליון ש"ח, לא כולל ריבית והצמדה. החברה, בהתבסס גם על חוות דעת יועציה המשפטית חולקת על הודעת השומה. ביום 9 במרץ 2017 הגישה החברה השגה על השומה ובחודש אפריל 2017 התקיים דיון ראשון בהשגה עם ניצוי מע"מ. ככל שעמדת החברה לא תתקבל תהיה החברה חשופה לדרישות דומות גם בגין התקופה שלאחר מתן הודעת השומה. החברה, בהתבסס על חוות הדעת של יועציה המשפטית כוללת הפרשה בדוחותיה במקום בו נדרשת הפרשה ובגין רכיבים בהם להערכת יועציה המשפטית קיים סיכון "אפשרי" להתממשות בעתיד של חלק מסעיפי השומה והכל בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

ו. שיפוי לדירקטורים

שיפוי לדירקטורים ולנושאי משרה אחרים: החברה התחייבה לשפות לדירקטורים ונושאי משרה אחרים בחברה כפי שיהיו מעת לעת. כתב השיפוי שאושר על ידי האסיפה הכללית ביום 12 בפברואר 2012 באישור וועדת הביקורת והדירקטוריון, הותאם לשינויים בחקיקה. סכום השיפוי שתעמיד החברה מכח ההתחייבות, לכל המבוטחים בחברה במצטבר, בגין אחד או יותר מאירועי השיפוי, לא יעלה על 30% מהונה לפי דוחותיה הכספיים האחרונים (שנתיים או רבעוניים) הידועים לפני התשלום בפועל.

ז. התקשרויות מיוחדות

התקשרויות מיוחדות כוללות הסכמים ארוכי טווח בגין שכירות נכסים, תוכנות והסכמים תפעוליים בגין כלי רכב. במהלך התקופה המדווחת לא היו שינויים מהותיים ביתרת הסכמים הצפויים בגין התקשרויות מיוחדות, אשר מפורטות בביאור 23 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016.

ביאור 8 - הטבות לעובדים

במיליוני ש"ח

א. הטבות בסיום ולאחר העסקה

31 בדצמבר 2016	31 במרץ		
	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
פיצויי פיטורין בגין סיום יחסי עובד מעביד			
139	109	142	סכום ההתחייבות
100	99	103	השווי ההוגן של נכסי התכנית
39	10	39	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית *
פרישה מוקדמת			
75	58	76	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התכנית
75	58	76	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית *
מענק בגין אי ניצול ימי מחלה			
6	7	6	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התכנית
6	7	6	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית *
הטבות אחרות בסיום ולאחר העסקה			
2	2	2	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התכנית
2	2	2	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית *
122	77	123	סך הכל

* נכלל בסעיף "התחייבויות אחרות".

ביאור 8 - הטבות לעובדים (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. תכנית פנסיה להטבה מוגדרת

(1) מחויבויות ומצב המימון

א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2016		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017			
עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה		
המושאלים סך הכל	החברה	המושאלים סך הכל	החברה	המושאלים סך הכל	החברה	המושאלים סך הכל	החברה	המושאלים סך הכל	החברה		
מבוקר			בלתי מבוקר			מבוקר			בלתי מבוקר		
מחויבות בגין הטבה חזויה											
175	68	107	175	68	107	222	83	139	בתחילת תקופה		
17	2	15	3	*-	3	5	2	3	עלות שרות		
6	2	4	2	1	1	2	1	1	עלות ריבית		
(רווח) הפסד											
45	23	22	3	3	-	(1)	(1)	-	אקטוארי		
(21)	(12)	(9)	(7)	(5)	(2)	(2)	(1)	(1)	הטבות ששולמו		
222	83	139	176	67	109	226	84	142	בסוף התקופה		
מחויבות בגין הטבה חזויה											
מצטברת בסוף התקופה											
204	83	121	159	67	92	207	84	123	בסוף התקופה		

ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2016		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017			
עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה		
המושאלים סך הכל	החברה	המושאלים סך הכל	החברה	המושאלים סך הכל	החברה	המושאלים סך הכל	החברה	המושאלים סך הכל	החברה		
מבוקר			בלתי מבוקר			מבוקר			בלתי מבוקר		
שווי הוגן של נכסי התכנית											
97	-	97	97	-	97	100	-	100	בתחילת תקופה		
1	-	1	1	-	1	1	-	1	תשואה בפועל על		
נכסי התכנית											
10	-	10	2	-	2	3	-	3	הפקדות לתכנית		
(8)	-	(8)	(1)	-	(1)	(1)	-	(1)	על ידי החברה		
הטבות ששולמו											
100	-	100	99	-	99	103	-	103	שווי הוגן של נכסי התכנית		
בסוף התקופה											
מצב המימון-התחייבות נטו											
שהוכרה בסוף תקופה **											
122	83	39	77	67	10	123	84	39	בסוף התקופה		

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

** נכלל בסעיף "התחייבויות אחרות".

ביאור 8 - הטבות לעובדים (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. תכנית פנסיה להטבה מוגדרת (המשך)

(1) מחויבויות ומצב המימון (המשך)

ג. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

31 בדצמבר 2016		31 במרץ 2016		31 במרץ 2017				
עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	
המושאלים סך הכל		המושאלים סך הכל		המושאלים סך הכל		המושאלים סך הכל		
מבוקר		מבוקר		בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
122	83	77	39	123	84	10	39	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות *
122	83	77	39	123	84	10	39	התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה *

ד. סכומים שהוכרו (ברווח) הפסד כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

31 בדצמבר 2016		31 במרץ 2016		31 במרץ 2017				
עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	
המושאלים סך הכל		המושאלים סך הכל		המושאלים סך הכל		המושאלים סך הכל		
מבוקר		מבוקר		בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
48	34	6	14	46	32	(10)	14	הפסד (רווח) אקטוארי נטו
48	34	6	14	46	32	(10)	14	יתרת סגירה בהפסד (רווח) כולל אחר מצטבר

ה. תכניות שבהן המחויבות בגין הטבה מצטברת עולה על נכסי התכנית

31 בדצמבר 2016		31 במרץ 2016		31 במרץ 2017				
עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	
המושאלים סך הכל		המושאלים סך הכל		המושאלים סך הכל		המושאלים סך הכל		
מבוקר		מבוקר		בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
222	83	176	139	226	84	109	142	מחויבות בגין הטבה חזויה
204	83	159	121	207	84	92	123	מחויבות בגין הטבה מצטברת שווי הוגן של
100	-	99	100	103	-	99	103	נכסי התכנית

* נכלל בסעיף "התחייבויות אחרות".

ביאור 8 - הטבות לעובדים (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. תכנית פנסיה להטבה מוגדרת (המשך)
(2) הוצאה לתקופה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2016			לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017				
עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	סך הכל	
מושאלים סך הכל		מושאלים סך הכל			מושאלים סך הכל			מבוקר	
מבוקר		בלתי מבוקר							
17	2	15	3	*-	3	5	2	3	עלות שרות
6	2	4	2	1	1	2	1	1	עלות ריבית
(4)	-	(4)	(1)	-	(1)	(1)	-	(1)	תשואה חזויה על נכסי תכנית הפחתה של סכומים שלא הוכרו: הפסד (רווח)
2	2	(* -)	(* -)	* -	(* -)	1	1	* -	אקטוארי
21	6	15	4	1	3	7	4	3	סך עלות ההטבה, נטו

ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2016			לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017				
עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	עובדי הבנק	עובדי החברה	סך הכל	
מושאלים סך הכל		מושאלים סך הכל			מושאלים סך הכל			מבוקר	
מבוקר		בלתי מבוקר							
47	23	24	3	3	-	(1)	(1)	-	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה הפחתה של (הפסד) רווח אקטוארי
(2)	(2)	* -	* -	(* -)	* -	(1)	(1)	(* -)	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר סך עלות ההטבה נטו
45	21	24	3	3	* -	(2)	(2)	(* -)	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר
21	6	15	4	1	3	7	4	3	סך עלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר

ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה (כהכנסה) בשנת 2017 לפני השפעת המס

עובדי הבנק	עובדי החברה	סך הכל
מושאלים		מבוקר
5	1	6
5	1	6

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 8 - הטבות לעובדים (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. תכנית פנסיה להטבה מוגדרת (המשך)
(3) הנחות
א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו
1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה

ליום 31 בדצמבר 2016		ליום 31 במרץ 2016		ליום 31 במרץ 2017		שיעור היוון
עובדי הבנק המושאלים	עובדי החברה	עובדי הבנק המושאלים	עובדי החברה	עובדי הבנק המושאלים	עובדי החברה	
1.31%	2.02%	1.18%	2.13%	1.22%	2.02%	

2. ההנחות העיקריות המשמשות למידת עלות ההטבה נטו לתקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2016		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017		שיעור היוון
עובדי הבנק המושאלים	עובדי החברה	עובדי הבנק המושאלים	עובדי החברה	עובדי הבנק המושאלים	עובדי החברה	
1.60%	2.13%	1.60%	2.13%	1.31%	2.02%	

ב. השפעה על שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

31 במרץ 2017				שיעור היוון
קטון בנקודת אחוז אחת עובדי הבנק המושאלים	גידול בנקודת אחוז אחת עובדי הבנק המושאלים	קטון בנקודת אחוז אחת עובדי החברה	גידול בנקודת אחוז אחת עובדי החברה	
3	(2)	19	(14)	

31 במרץ 2016				שיעור היוון
קטון בנקודת אחוז אחת עובדי הבנק המושאלים	גידול בנקודת אחוז אחת עובדי הבנק המושאלים	קטון בנקודת אחוז אחת עובדי החברה	גידול בנקודת אחוז אחת עובדי החברה	
3	(2)	15	(11)	

31 בדצמבר 2016				שיעור היוון
קטון בנקודת אחוז אחת עובדי הבנק המושאלים	גידול בנקודת אחוז אחת עובדי הבנק המושאלים	קטון בנקודת אחוז אחת עובדי החברה	גידול בנקודת אחוז אחת עובדי החברה	
3	(2)	18	(14)	

(4) תזרימי מזומנים
א. הפקדות לעובדי החברה

הפקדות בפועל			תחזית 2017 *	הפקדות
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2016	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017		
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	10	
10	2	3		

* אומדן ההפקדות שהחברה צופה לשלמן לתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2017.

ג. עובדי הנהלת החברה המושאלים מהבנק

לחברה נמסר כי על פי החלטת הבנק חברי הנהלת החברה אשר הינם עובדים מושאלים מהבנק לחברה, יפרשו מהבנק לצורך קליטתם כעובדי החברה בחודשים הקרובים.

ביאור 9 - מגזרי פעילות
מידע כמותי על מגזרי פעילות

במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017				
מגזר הנפקה	מגזר סליקה	מגזר מימון	אחר (1)	סך הכל
בלתי מבוקר				
מידע על הרווח והפסד				
הכנסות				
151	208	*-	-	359
138	(138)	-	-	-
289	70	*-	-	359
(1)	(*)	66	-	65
(6)	6	2	9	11
282	76	68	9	435
93	42	9	1	145
90	(1)	-	-	89
22	13	25	5	65

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016 **				
מגזר הנפקה	מגזר סליקה	מגזר מימון	אחר (1)	סך הכל
בלתי מבוקר				
מידע על הרווח והפסד				
הכנסות				
138	199	*-	-	337
137	(137)	-	-	-
275	62	*-	-	337
*-	(*)	53	-	53
(3)	4	3	9	13
272	66	56	9	403
82	42	7	1	132
94	1	-	-	95
31	5	20	4	60

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

** סוג מחדש.

(1) תוצאות של פעילויות אחרות אשר נבחנות בנפרד על-ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועים של אותן פעילויות, אך לא מקיימות הגדרת מגזר בר דיווח בשל אי עמידה בתנאים כמותיים.

ביאור 9 - מגזרי פעילות (המשך)

מידע כמותי על מגזרי פעילות (המשך)

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016					
סך הכל	אחר (1)	מגזר מימון	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	
מבוקר					
מידע על הרווח והפסד					
הכנסות					
1,433	-	*-	839	594	הכנסות עמלות מחיצוניים
-	-	-	(555)	555	הכנסות (הוצאות) עמלות בינמגזריות
1,433	-	*-	284	1,149	סך הכל
233	*-	235	(1)	(1)	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
44	38	7	5	(6)	(הוצאות) הכנסות אחרות
1,710	38	242	288	1,142	סך ההכנסות
557	2	30	174	351	הוצאות תפעול
399	-	-	3	396	תשלומים לבנקים
229	24	85	23	97	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות החברה

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) תוצאות של פעילויות אחרות אשר נבחנות בנפרד על-ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועים של אותן פעילויות, אך לא מקיימות הגדרת מגזר בר דיווח בשל אי עמידה בתנאים כמותיים.

ביאור 10 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
א. כללי

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. פיקדונות בבנקים - בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית בהם החברה ביצעה עסקאות דומות סמוך לתאריך המאזן. חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - השווי ההוגן של יתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים. יתרת החייבים פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה הונו התקבולים בשיעורי ריבית המשקפים עסקאות דומות לתאריך המאזן. לגבי יתרות חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי שאינם נושאי ריבית בשיטת היוון תזרימי מזומנים העתידיים לפי שיעור ריבית בו גייסה החברה אשראי סמוך לתאריך המאזן. תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים - חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות. ניירות ערך - ניירות ערך סחירים: לפי שווי שוק בשוק עיקרי. ניירות ערך שאינם סחירים: לפי עלות בניכוי ירידת ערך. זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - בשיטת היוון תזרימי מזומנים העתידיים לפי שיעור ריבית בו גייסה החברה אשראי סמוך לתאריך המאזן.

ב. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים:

במיליוני ש"ח

31 במרץ 2017					
שווי הוגן (א)				יתרה במאזן	
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
בלתי מבוקר					
נכסים פיננסיים:					
121	-	17	104	121	מזומנים ופיקדונות בבנקים
16,445	16,445	-	-	16,461	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
20	7	-	13	20	ניירות ערך (ב)
395	343	52	-	395	נכסים פיננסיים אחרים
16,981	16,795	69	117	* 16,997	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות:					
1,580	-	1,553	27	1,580	אשראי מתאגידים בנקאיים
12,220	12,220	-	-	12,243	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
977	735	242	-	983	התחייבויות פיננסיות אחרות
14,777	12,955	1,795	27	* 14,806	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

* מזה: נכסים והתחייבויות בסך 117 מיליון ש"ח ובסך 27 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ראה ביאור 10.א. ו-10.ב. להלן.

- (א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (ב) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בניכוי ירידת ערך, בסך 7 מיליון ש"ח.

ביאור 10 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 במרץ 2016				
סך הכל	שווי הוגן (א)			יתרה במאזן
	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
נכסים פיננסיים:				
90	-	18	72	90
15,215	15,215	-	-	15,225
18	7	-	11	18
271	221	50	-	271
15,594	15,443	68	83	* 15,604
התחייבויות פיננסיות:				
585	-	558	27	585
11,894	11,894	-	-	11,916
889	691	198	-	892
13,368	12,585	756	27	* 13,393

* מזה: נכסים והתחייבויות בסך 83 מיליון ש"ח ובסך 27 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ראה ביאור 10.א' ו-10.ב' להלן.

31 בדצמבר 2016				
סך הכל	שווי הוגן (א)			יתרה במאזן
	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
מבוקר				
נכסים פיננסיים:				
109	-	18	91	109
16,075	16,075	-	-	16,091
20	7	-	13	20
354	321	33	-	354
16,558	16,403	51	104	* 16,574
התחייבויות פיננסיות:				
1,222	-	1,194	28	1,222
12,039	12,039	-	-	12,062
920	777	143	-	924
14,181	12,816	1,337	28	* 14,208

* מזה: נכסים והתחייבויות בסך 104 מיליון ש"ח ובסך 28 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים 10.א' ו-10.ב' להלן.

- (א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (ב) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בניכוי ירידת ערך, בסך 7 מיליון ש"ח בימים 31 במרץ 2016 ו-31 בדצמבר 2016.

ביאור 10 א' - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (1)

במיליוני ש"ח

31 במרץ 2017 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשים ב:			
סך הכל שווי הוגן	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
			נכסים
13	-	13	ניירות ערך זמינים למכירה
13	-	13	סך כל הנכסים
			התחייבויות
*-	*-	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
*-	*-	-	סך כל ההתחייבויות

31 במרץ 2016 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשים ב:			
סך הכל שווי הוגן	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
			נכסים
11	-	11	ניירות ערך זמינים למכירה
11	-	11	סך כל הנכסים
			התחייבויות
*-	*-	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
*-	*-	-	סך כל ההתחייבויות

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשים ב:			
סך הכל שווי הוגן	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
			נכסים
13	-	13	ניירות ערך זמינים למכירה
13	-	13	סך כל הנכסים
			התחייבויות
*-	*-	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
*-	*-	-	סך כל ההתחייבויות

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) במהלך התקופות המדווחות לא היו מעברים מרמה 2 לרמה 1.

ביאור 10 ב' - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

במהלך שלושת החודשים הראשונים של השנים 2017 ו-2016 ובמהלך שנת 2016 לא היו קיימים לחברה פריטים שאינם נמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה, למעט הכרה בהפרשה לירידת ערך בסכום שאינו מהותי ברבעון השלישי של שנת 2016.

ישראלכרט בע"מ והחברות המאוחדות שלה

דוח ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח לדוח הרבעוני

ליום 31 במרץ 2017

רשימת טבלאות

טבלה מספר	נושא	עמוד
טבלה 1:	שיעורי הכנסות והוצאות של החברה על בסיס מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית	83

הדירקטוריון והנהלה

בהתאם להודעה שפורסמה על ידי בנק ישראל בנושא צעדים להבטחת כושר התחרות של חברות כרטיסי האשראי שעתידות להיפרד מהבנקים, החברה האם הונחתה לערוך שינויים בהרכב הדירקטוריון אשר עיקרם: יו"ר הדירקטוריון לא יהיה אחד מעובדי הבנק או נושאי משרה בו.

הדירקטורים מטעם הבנק בחברת כרטיסי אשראי לא יהיו חברי הנהלת הבנק או נושאי משרה בה, הדירקטורים מטעם הבנק לא יהיו מתחום קביעת האסטרטגיה או ניהול הפעילות העסקית של הבנק, הרכב הדירקטוריון בחברת כרטיסי אשראי יהיה כזה שלא יהיה בו רוב של דירקטורים מטעם הבנק.

כחלק מהיערכות הבנק, לקראת הפרדתה של קבוצת ישראל כרטיס מהבנק, כנדרש בחוק להגברת התחרותיות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), תשע"ז-2017 הוציא הבנק, לאחר תאריך הדוח שני דיווחים מיידיים לרשות ניירות ערך ולבורסה בתל אביב כדלקמן:

דירקטוריון והנהלת הבנק בוחנים מספר חלופות להעברת החזקות הבנק בקבוצת ישראל כרטיס לרבות:

- מכירת החזקות בקבוצת ישראל כרטיס למשקיע או קבוצת משקיעים.
- הצעת מכר לציבור של החזקות בקבוצת ישראל כרטיס.
- חלוקת דיבידנד בעין של החזקות בקבוצת ישראל כרטיס לבעלי המניות של הבנק; או שילוב של איזו מהחלופות שלעיל.

בהתחשב בחלופות הנשקלות כאמור, החליטה הנהלת הבנק להתחיל בהכנת תשקיף בקשר עם קבוצת ישראל כרטיס וכן, לאחר סדרת פגישות ראשוניות עם בנקי השקעות מובילים בעולם, לשקול להתקשר עם בנק השקעות שיסייע בתהליך מכירה אפשרי. למועד זה מדובר בבחינה של החלופות ואין ודאות בקשר לביצוע של איזו מהן.

במסגרת בחינת החלופות על ידי הבנק הודיעה לבנק בעלת השליטה, אריסון החזקות (1998) בע"מ (להלן: "אריסון"), כי אם וככל שהבנק יחליט לנקוט במתווה של חלוקה בעין של מניות קבוצת ישראל כרטיס (להלן: "המתווה"), תתחייב אריסון לפעול בהתאם לכללים ומגבלות שיחולו בקשר להחזקתה במניות קבוצת ישראל כרטיס כמפורט להלן:

- א. אריסון תפעל למכירתן של המניות שיתקבלו בידה במסגרת המתווה בבורסה לניירות ערך בתל אביב או מחוצה לה, כך שעם השלמת המכירות כאמור לא יותרו בידה מניות של קבוצת ישראל כרטיס בשיעור של למעלה מ-5% (להלן: "תקופת המעבר").
  - ב. במהלך תקופת המעבר, אריסון לא תרכוש מניות נוספות של קבוצת ישראל כרטיס, למעט קבלתן בדרך של חלוקה בעין מהבנק.
  - ג. החל ממועד קבלת מניות קבוצת ישראל כרטיס בידי אריסון במסגרת המתווה, בכל מקרה, אריסון לא תצביע במניות קבוצת ישראל כרטיס בשיעור של למעלה מ-5% מזכויות ההצבעה בקבוצת ישראל כרטיס.
  - ד. אריסון לא תציע ולא תמנה דירקטור מטעמה לכהונה בדירקטוריון קבוצת ישראל כרטיס. כל עוד קבוצת ישראל כרטיס תישלט על ידי הבנק, הרי שכל ההחלטות בקשר לאופן הפעלת השליטה בקבוצת ישראל כרטיס ומינוי דירקטורים בקבוצת ישראל כרטיס מטעם הבנק ייעשו רק על ידי האורגנים המוסמכים של הבנק.
  - ה. במקרה שבו אריסון תבצע עסקת מכירה (מחוץ לבורסה) במחיר למניה המהווה פרמיה על מחיר המניה בבורסה במועד הרלוונטי ובאופן שלא יתאפשר ליתר בעלי המניות בבנק ליהנות מפרמיה כאמור, אזי אריסון תנקוט בצעדים שיבטיחו כי גם יתר בעלי המניות מן הציבור בקבוצת ישראל כרטיס ייהנו מהפרמיה.
- הדיווחים והמידע הנכלל בהם כאמור לעיל (לרבות סעיפים א'-ה' לעיל) פורסמו בימים 6 ו-24 באפריל 2017.

דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית

במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 לא חל שינוי בקביעת הדירקטוריון בנוגע למספר המזערי הנדרש של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית ולא פחת מספרם מהמספר המזערי שנקבע.

הביקורת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בחברה או בחברות בנות שלה, ובכלל זה הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, והשיקולים בקביעת תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2016. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

דירקטוריון החברה הינו אורגן המופקד על בקרת העל בחברה. במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים של החברה על-ידי הדירקטוריון, מועברת טיוטת הדוחות הכספיים לעיונם של חברי הדירקטוריון מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לאישור הדוחות. מנכ"ל החברה סוקר את פעילותה השוטפת של החברה והשפעת פעילות זו על תוצאותיה ומדגיש בפני חברי הדירקטוריון סוגיות מהותיות. במהלך הישיבות (ישיבת ועדת הביקורת וישיבת הדירקטוריון) נידונים ומאושרים הדוחות הכספיים. התוצאות העיקריות והמצב הכספי נסקרים על-ידי סמנכ"ל הכספים והמנהלה וכן סעיפים עיקריים בדוחות הכספיים, סבירות הנתונים, ניתוח התוצאות ביחס לתוצאות התקופה המקבילה בשנה קודמת וביחס לתקציב ושינויים מהותיים במדיניות החשבונאית שיושמה. בנוסף, ניתנת התייחסות על ידי החשבונאית הראשית לסוגיות מהותיות בדיווח הכספי, ההערכות המהותיות והאומדנים הקריטיים שיושמו בדוחות הכספיים. בישיבה זו נכחים נציגים של רואי החשבון המבקרים של החברה, אשר מוסיפים את הערותיהם והארותיהם באשר לדוחות הכספיים ובאשר לכל הבהרה הנדרשת על-ידי חברי הדירקטוריון. כן מוזמן המבקר הפנימי של החברה לדיוני ועדת הביקורת והדירקטוריון בנושא אישור הדוחות הכספיים.

כמו כן, מוצגים לוועדת הביקורת ולדירקטוריון ליקויים משמעותיים שנמצאו בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי. הדוחות נחתמים על-ידי יו"ר הדירקטוריון, מנכ"ל החברה והחשבונאית הראשית. שמות חברי ועדת הביקורת וועדת הדירקטוריון, מפורטים בפרק "הדירקטוריון והנהלה" בדוחות הכספיים לשנת 2016.

ישראל כרטיס בקהילה

כחברה מובילה בתחומה בישראל, רואה עצמה ישראל כרטיס מחויבת לנתינה לקהילה ומקדישה תשומת לב מיוחדת לקידום דור העתיד והעצמת נשים ולחיזוק מגוון אוכלוסיות מוחלשות ונזקקות בחברה הישראלית. החברה פועלת בהתמדה להגברת המודעות של עובדיה לנושא המעורבות החברתית ומעודדת אותם לפעילות התנדבותית, מתוך תפיסה שהערך המוסף של הנתינה לקהילה הוא חיזוק "גאוות היחידה" ותחושת ההזדהות של העובדים עם החברה. המעורבות בקהילה באה לידי ביטוי במגוון רחב של פעילויות, תרומות כספיות בחסות החברה והתנדבות של העובדים.

אחריות תאגידי, אתיקה ורגולציה

החברה המשיכה לפעול בהתאם לתכנית העבודה בתחום האחריות התאגידי, כפי שפורסמה בדוח הדו-שנתי שהתפרסם בשנת 2016. קבוצת ישראל כרטיס מחויבת להתנהלות עסקית ערכית ומכבדת עם כל שותפיה העסקיים ובעלי העניין. הקוד האתי של החברה מהווה את תעודת הזהות הערכית של הקבוצה, ומשקף את הערכים הייחודיים ואת כללי ההתנהגות שאנו רואים עצמנו מחויבים אליהם.

ד"ר רון וקסלר
מנהל כללי

רון שטיין
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 17 במאי 2017.

נספח לדוח הרבעוני
טבלה 1 – שיעורי הכנסות והוצאות של החברה על בסיס מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית
יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית – נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017		
שיעור	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת (1)	שיעור	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת (1)
ההכנסה (2)	ריבית	במיליוני ש"ח	ההכנסה (2)	ריבית	במיליוני ש"ח
באחוזים			באחוזים		
					נכסים נושאי ריבית (3)
-	*-	18	-	*-	16
					מזומנים ופיקודנות בבנקים
					חייבים בגין פעילות בכרטיסי
7.22	52	2,957	7.06	64	3,723
					אשראי (4)
5.18	3	236	4.49	4	362
					נכסים אחרים
7.03	55	3,211	6.80	68	4,101
					סך כל הנכסים נושאי ריבית
					חייבים בגין כרטיסי אשראי
		11,920			12,151
					שאינם נושאים ריבית
					נכסים אחרים שאינם
		407			424
					נושאים ריבית (5)
		15,538			16,676
					סך כל הנכסים

* סווג מחדש.

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

(2) בחישוב שנתי.

(3) לחברה אין פעילות מחוץ לישראל.

(4) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(5) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים לא כספיים ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

טבלה 1 – שיעורי הכנסות והוצאות של החברה על בסיס מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית – התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017			
שיעור הכנסה (הוצאה) ⁽²⁾	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה (הוצאה) ⁽²⁾	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח		
						התחייבויות נושאות ריבית (3)
(2.88)	(2)	281	(1.08)	(3)	1,116	אשראי מתאגידים בנקאיים
-	(* -)	514	-	(* -)	557	התחייבויות אחרות
						סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית
(1.01)	(2)	795	(0.72)	(3)	1,673	
		11,814			11,765	זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
		455			552	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית (4)
		13,064			13,990	סך כל ההתחייבויות
		2,474			2,686	סך כל האמצעים ההוניים
		15,538			16,676	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
6.02			6.08			פער הריבית
						תשואה נטו על נכסים
6.77	53	3,211	6.49	65	4,101	נושאי ריבית בישראל

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

(2) בחישוב שנתי.

(3) לחברה אין פעילות מחוץ לישראל.

(4) לרבות מכשירים נגזרים, התחייבויות לא כספיות והפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

טבלה 1 – שיעורי הכנסות והוצאות של החברה על בסיס מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית – מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל						
לשלושה חודשים שהסתיימו			לשלושה חודשים שהסתיימו			
ביום 31 במרץ 2016			ביום 31 במרץ 2017			
שיעור	הכנסות	יתרה	שיעור	הכנסות	יתרה	
הכנסה	(הוצאות)	ממוצעת (1)	הכנסה	(הוצאות)	ממוצעת (1)	
(הוצאה) (2)	ריבית		(הוצאה) (2)	ריבית		
באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח		
מטבע ישראלי לא צמוד						
7.07	55	3,193	6.83	68	4,084	סך נכסים נושאי ריבית
(1.04)	(2)	773	(0.73)	(3)	1,643	סך התחייבויות נושאות ריבית
6.03			6.10			פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד						
-	*-	8	-	*-	8	סך נכסים נושאי ריבית
-	-	-	-	-	-	סך התחייבויות נושאות ריבית
-			-			פער הריבית
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)						
-	*-	10	-	*-	9	סך נכסים נושאי ריבית
-	*-	22	-	*-	30	סך התחייבויות נושאות ריבית
-			-			פער הריבית
סך פעילות בישראל						
7.03	55	3,211	6.80	68	4,101	סך נכסים נושאי ריבית
(1.01)	(2)	795	(0.72)	(3)	1,673	סך התחייבויות נושאות ריבית
6.02			6.08			פער הריבית

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

(2) בחישוב שנתי.

טבלה 1 – שיעורי הכנסות והוצאות של החברה על בסיס מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית (המשך)

ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.3.2017 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.3.2016

שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי (1)		
	מחיר	כמות	
במיליוני ש"ח			
נכסים נושאי ריבית (2)			
*-	*-	(*)	מזומנים ופיקדונות בבנקים
12	(1)	13	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
1	(*)	1	נכסים נושאי ריבית אחרים
13	(1)	14	סך הכל הכנסות ריבית
התחייבויות נושאות ריבית (2)			
1	(1)	2	אשראי מתאגידים בנקאיים
*-	(*)	*-	התחייבויות נושאות ריבית אחרות
1	(1)	2	סך הכל הוצאות ריבית

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.3.2016 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.3.2015

שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי (1)		
	מחיר	כמות	
במיליוני ש"ח			
נכסים נושאי ריבית (2)			
(*)	*-	(*)	מזומנים ופיקדונות בבנקים
16	3	13	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
*-	(*)	*-	נכסים נושאי ריבית אחרים
16	3	13	סך הכל הכנסות ריבית
התחייבויות נושאות ריבית (2)			
1	(1)	2	אשראי מתאגידים בנקאיים
-	-	-	התחייבויות נושאות ריבית אחרות
1	(1)	2	סך הכל הוצאות ריבית

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

- (1) השינוי בכמות חושב לפי ההפרש בין היתרות הממוצעות בתקופות כפול שיעור ההכנסה/הוצאה בתקופה.
- (2) השינוי במחיר חושב לפי היתרה הממוצעת של תקופה קודמת כפול הפער בין שיעורי ההכנסה/הוצאה בין התקופות. לחברה אין פעילות מחוץ לישראל.

מילון מונחים

מס'	המונח בדוח	המונח המלא	הגדרות המונחים
1	ALM	ASSET AND LIABILITY MANAGEMENT	ניהול נכסים והתחייבויות.
2	Bid-Ask		מרווח בין מחיר הרכישה למחיר המכירה הנמדד במונחים יחסיים.
3	CVA	Credit Valuation Adjustment	חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.
4	FRA	Forward Rate Agreement	עסקת אקדמה על ריבית היא חוזה שבו הצדדים מסכימים ביניהם על שער הריבית (קרי, הריבית החוזית) שיחול על קרן רעיונית מסוימת במהלך תקופה זמן עתידית מסוימת.
5	IRS	Interest Rate Swap	חוזה החלפת ריבית עסקת IRS הנה הסכם המאפשר ללקוח החלפת תזרים מזומנים עתידי של תשלומי ריבית בעלי בסיס שונה (ריבית קבועה וריבית משתנה) וזאת על בסיס של קרן הנקבעת במועד ההתקשרות.
6	KPIs	Key Performance Indicators	מדד עסקי המאפשר לבצע הערכה של הגורמים ההכרחיים להצלחת הארגון. KPI מסייע לארגונים להשיג את המטרות באמצעות הגדרת המדד ומדידה של ההתקדמות לקראת השגת המטרה.
7	On-Call		אשראי "און קול" הינו אשראי ליום אחד. מטרתו: להוות גישור בין תקבולים והוצאות המזומנים העסקי, לתקופות קצרות מאד.
9	S&P	STANDARD & POOR'S	חברת דירוג אשראי בינלאומית.
10	אמצעי שליטה		על פי חוק בנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981, כל אחת מאלה: (1) זכות ההצבעה באסיפה כללית של חברה או בגוף מקביל של תאגיד אחר; (2) הזכות למנות דירקטור בתאגיד; (3) הזכות להשתתף ברווחי התאגיד; (4) הזכות ליתרת נכסי התאגיד בעת חיסולו לאחר סילוק חביוותיו;
11	אשראי		כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981, למעט ערבות, אשראי תעודות והתחייבות על חשבון לקוח.
12	אשראי חוץ מאזני		התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).
13	באזל		תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.
14	בעל עניין		כהגדרתו בהוראות הדיווח לציבור - דוח כספי שנתי סעיף 80.
15	גידור		עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.
16	הון פיקוחי		כהגדרתו בנוהל בנקאי תקין 202 -מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי.
17	הון רובד 1		כהגדרתו בנוהל בנקאי תקין 202 -מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי.
18	הון רובד 2		כהגדרתו בנוהל בנקאי תקין 202 -מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי.
19	המשכיות עסקית		מצב בו עסק פועל ברציפות ללא הפרעות.
20	הפחתת סיכון אשראי	CRM (Credit Risk Mitigation)	כהגדרתה בנוהל בנקאי תקין 203 -מדידה והלימות הון - גישה הסטנדרטית - סיכון אשראי.
21	חבות		כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין.
22	חוב		זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת כנכס במאזן של התאגיד הבנקאי (לדוגמה פיקדונות בבנקים, איגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה, וכו'). חובות אינם כוללים פיקדונות בבנק ישראל ואינם כוללים נכסים בגין מכשירים נגזרים.
23	חח"ד	חשבון חוזר דביטורי	חשבון עם מסגרת אשראי (חובה) העומדת לרשות הלקוח.
24	יחס הון כולל		ההון הכולל הוא סך כל הון רובד 1 וסך כל הון רובד 2. יחס ההון הכולל מחושב על ידי חלוקת ההון הכולל בנכסי סיכון.

מילון מונחים (המשך)

מס'	המונח בדוח	המונח המלא	הגדרות המונחים
25	יישום למפרע		יישום למפרע הוא יישום של מדיניות חשבונאית חדשה לעסקאות, לאירועים ולמצבים אחרים, כאילו יושמה מדיניות זו מאז ומעולם.
26	יתרת חוב רשומה		יתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או נכיון שטרם הופחתו, עמלות נידחות נטו או עלויות נידחות נטו שנזקפו ליתרת החוב בהתאם להוראות הדיווח לציבור וטרם הופחתו, בניכוי כל סכום חוב שנמחק חשבונאית בעבר. בשונה מיתרת חוב נטו, אין לנכות מיתרת החוב הרשומה הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב.
27	כרטיס בנקאי		כרטיס חיוב המונפק על ידי בנק כמשמעו בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א - 1981.
28	כרטיס חיוב מיידי (דביט)		כרטיס חיוב מיידי. נועד לאפשר למחזיק הכרטיס לבצע תשלומים באמצעות חיוב מיידי של חשבון עובר ושב בסמוך למועד ביצוע בעסקה.
29	כתבי התחייבות נדחים		כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג.
30	מדד המחירים לצרכן		מדד המתפרסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ומודד את השינויים החודשיים במחירי מוצרים ושירותים, המהווים את "סל הצריכה" של משפחה ממוצעת. ביום ה-15 של כל חודש מפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה את המדד לשינויים שחלו במחירים בחודש הקודם.
31	מודל בלק אנד שולס Black-Scholes model		מודל לתמחור אופציות הכולל טכניקת ערך נוכחי ומשקף את ערך הזמן והערך הפנימי של האופציה.
32	מח"מ	משך חיים ממוצע	הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של האיגרת.
33	מכשיר פיננסי		מכשיר פיננסי הוא כל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.
34	מכשירים פיננסיים נגזרים		מכשיר פיננסי או חוזה אחר בין שני צדדים בו סכום הסילוק תלוי בתנודות השוק בנכס אחר (נכס בסיס), ההשקעה הראשונית היא קטנה או כלל לא נדרשת ותנאיו מאפשרים סילוק בנטו בין הצדדים.
35	מכשירי אשראי חוץ מאזניים		מכשירים כגון התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).
36	מניות פנטום		מכשיר התחייבותי המעניק תגמול במזומן המבוסס על שווי מניית החברה וזאת ללא הזכות לקבל מניה בפועל.
37	מנפיק		אדם, לרבות תאגיד, המנפיק, מפיץ או משווק כרטיסי חיוב, שהוא צד לחוזה כרטיס חיוב עם לקוח והאחראי לתשלומים המגיעים מלקוח שעשה שימוש בכרטיס חיוב שהונפק, הופץ או שווק על ידו.
38	מסגרת אשראי		סכום הניצול המרבי שהחברה הסכימה לכבד בכרטיס הלקוח.
39	נכיון שוברים		מתן אשראי לספק באמצעות הקדמת תשלום של תקבולים המגיעים לו מאת סולק בעבור עסקאות שבוצעו באמצעות כרטיסי חיוב, בתמורה להמחאת זכותו של הספק לאותם תקבולים, וכן מתן אשראי לספק באמצעות הקדמת תשלום של תקבולים כאמור, הניתן בידי הסולק עצמו.
40	ננ"ה		ניהול נכסים והתחייבויות.
41	סולק		בעל רישיון סליקה.
42	סליקה		סליקה של עסקאות בכרטיס חיוב - תשלום לבית עסק של תמורת הנכסים שרכש לקוח מאותו בית עסק באמצעות כרטיס חיוב, כנגד קבלת תמורת הנכסים ממנפיק כרטיס החיוב, ואם התשלום לבית העסק כאמור נעשה בידי המנפיק - כנגד קבלת תמורת הנכסים ישירות מהלקוח.
43	ערבות		התקשרות המחייבת צד שלישי לשלם חוב אם החייב הישיר לא מצליח לעשות זאת.
44	פיחות/ייסוף		החלשות/התחזקות ערכו של מטבע ביחס למטבעות אחרים.
45	צד קשור		כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין, מספר 312 - עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים.

מילון מונחים (המשך)

מס'	המונח בדוח	המונח המלא	הגדרות המונחים
46	קבוצת לווים		כהגדרתה בהוראת ניהול בנקאי תקין, מספר 313 - מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
47	רווח נקי בסיסי למניה		הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד.
48	רווח נקי מדולל למניה		חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה האם, ובממוצע המשוקלל של מספר המניות הקיימות במחזור, בהתחשב בהשפעת כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות.
49	ריבית בנק ישראל		הריבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים והיא נקבעת על ידי הוועדה המוניתרית של הבנק.
50	שוק פעיל		שוק בו עסקאות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.
51	שיעבודים		בטחונות הניתנים למלווה על ידי לווה כערובה להבטחת תשלום שהוא חייב לו.
52	תאגיד בנקאי		בנק, בנק חוץ, בנק למשכנתאות, בנק למימון השקעות, בנק לקידום עסקים, מוסד כספי או חברת שירותים משותפת.
53	תאגיד עזר		תאגיד שאינו עצמו תאגיד בנקאי ושעיסוקיו הם רק בתחום הפעולה המותר לתאגיד בנקאי השולט בו, למעט עיסוקים שנתייחדו לתאגידים בנקאיים לפי סעיפים 13 או 21.
54	תביעה ייצוגית		תובענה המנוהלת בשם קבוצת בני אדם, שלא ייפו את כוחו של התובע המייצג לכך, ואשר מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה.
55	תוכנית המשכיות עסקית		תוכנית פעולה מקיפה בכתב, הקובעת מה הם הנהלים והמערכות הדורשים כדי לשמר את הרציפות העסקית או לשקם את פעילות התאגיד הבנקאי במקרה של שיבושים.
56	תקופת הבשלה Vesting		התקופה שבה נדרש לקיים את כל התנאים המוגדרים להבשלה של הסדר תשלום מבוסס מניות.
57	תקריות קיברנטיות (סייבר)		אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.

אינדקס

עמוד	תיאור	עמוד	תיאור
8,21,30,31,89	ס סייבר	31,82	א אומדנים חשבונאיים קריטיים
8,21,30,89	סיכון אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות	8	אסטרטגיה עסקית
8,21	סיכון אסטרטגי	7	ארגון ויזה
8,15,17,21,22,23,24,26,52,61,87	סיכון אשראי	7	ארגון מסטרקארד
23,24	סיכון אשראי בעייתי		
21	סיכון מוניטין	17,18,26,30,61,87	ב באזל
8,21	סיכון משפטי	7,9,16,44,47,64	בנק הפועלים
8,21,30	סיכון נזילות	31,32,33,34,82	בקרה פנימית
8,21	סיכון רגולטורי	31,32,33,34	בקרות ונהלים
8,17,21,62	סיכון תפעולי		
10	סקירה כלכלית	27,87	ג גידור
7,9,66	פ פועלים אקספרס	11,64,67,87, 88	ד דביט
		18,46	דיבידנד
13,33,34,37,39,82	ר רואי החשבון המבקרים		
13,49	רווח למניה	8	ה הון אנושי
		14,42,51,68	הטבות לעובדים
14,28,29,42,48,49,64,75,77	ש שווי הוגן	9,12,21	הלבנת הון
		16,17,18,27,30,61,87	הלימות הון
11,64	ת תקן EMV	,13,16,22,23,24,31,41,43	הפרשה להפסדי אשראי
7	תרחיש קיצון	45,52,63,75,88	
48,89	תשלום מבוסס מניות		
66	תביעות משפטיות	11,64	ו ועדת שטרומ
		31	ז זכויות עובדים
		22,56	ח חוב בעייתי (חובות בעייתיים)
		22,23,56,61,75,83	חוב פגום (חובות פגומים)
		47,48,49	י יישום לראשונה
		17,61	יעד ההון
		7,8,9,19,20,73	מ מגזרי פעילות
		31,47,48,88	מדיניות חשבונאית
		9	מועדוני לקוחות
		7	מותג מסטרקארד
		7,9,21	מידע צופה פני עתיד
		87,88	מסגרת אשראי
		9,30	מקורות המימון